

Ιωσήφ Κετεντζιάν

ΠΡΟΣΟΧΗ!

η επικάλυψη
ΔΕΝ είναι
σοκολάτα

Σκέψεις πάνω σε βασικές αλήθειες της πίστης
με φόντο μια προσωπική μαρτυρία

Προσοχή!
Η επικάλυψη δεν είναι σοκολάτα

Ιωσήφ Κετεντζιάν

Προσοχή! Η Επικάλυψη Δεν Είναι Σοκολάτα.

του Ιωσήφ Κετεντζιάν

Δημιουργία εξωφύλλου: Κατερίνα Παϊσίου

ISBN: 978-960-93-6093-7

© 2014, Ιωσήφ Κετεντζιάν
Τυπώθηκε στην Αθήνα, Ελλάδα,

Για επικοινωνία με τον συγγραφέα :

epikoinonia@proskinitis.gr

www.proskinitis.gr

Facebook: Joseph Ketentzian

Η αναπαραγωγή ολόκληρου του βιβλίου ή τμημάτων του με οποιαδήποτε μορφή, εκτός από σύντομη αναφορά ή ανασκόπηση σε αυτό, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή άδεια του συγγραφέα.

...στα παιδιά μου.

Περιεχόμενα

<i>Πρόλογος</i>	<u><i>7</i></u>
<i>Η εμπλοκή</i>	<u><i>10</i></u>
<i>Η Στενή Πύλη</i>	<u><i>27</i></u>
<i>Θρησκευτικότητα</i>	<u><i>39</i></u>
<i>Σημαντικές Κατανοήσεις</i>	<u><i>55</i></u>
<i>Ασεβής και Αμαρτωλός</i>	<u><i>61</i></u>
<i>Ζωή Αιώνια</i>	<u><i>68</i></u>
<i>Πίστη</i>	<u><i>72</i></u>
<i>Μένοντας στην Πίστη</i>	<u><i>84</i></u>
<i>Εις Έργα Αγαθά...</i>	<u><i>93</i></u>
<i>Αντί για επίλογο</i>	<u><i>105</i></u>

Ευχαριστίες

Αυτό το βιβλίο δεν θα μπορούσε να πει αυτά που είχα στο μυαλό μου, χωρίς την καίριας σημασίας συμβολή της γυναίκας μου Νατάσας. Οι πολλές κουβέντες που κάναμε επίσης για αυτά τα θέματα ήταν και για μας τους ίδιους ευλογία. Την ευχαριστώ από καρδιάς. Επίσης θέλω να ευχαριστήσω θερμά την Άννα Βουϊτού για την πολύτιμη βοήθειά της όσον αφορά στη φιλολογική επιμέλεια. Και βέβαια ένα θερμό ευχαριστώ στην Κατερίνα Παϊσίου για αυτό το εκπληκτικό εξώφυλλο.

Τέλος χρωστάω ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς μου που απο μικρό παιδι, μου έδειξαν με λόγια και έργα τι θα πει πιστότητα και ειλικρίνεια στη ζωή με το Θεό.

Πρόλογος

Από μικρός έβλεπα τον τίτλο αυτού του μικρού βιβλίου τυπωμένο στη συσκευασία των παγωτών σοκολάτα και πάντα αναρωτιόμουν τι ακριβώς να σημαίνει. Εάν δεν ήταν σοκολάτα, τότε τι ήταν; Και βέβαια πάντα έμενα χωρίς απάντηση. Κάποτε όμως βρέθηκα σε μια γνωστή βιομηχανία παγωτών και εκεί συνάντησα τον διευθυντή παραγωγής. Όπως καταλαβαίνετε, αμέσως το παιδικό μου ερώτημα βγήκε στην επιφάνεια. Μου απάντησε λοιπόν ότι για να ονομάσεις ένα προϊόν «σοκολάτα» δεν αρκεί να περιέχει βούτυρο κακάου, κακάο, ζάχαρη κ.τ.λ. αλλά είναι και θέμα προδιαγραφών, δηλαδή έχει σχέση με το πώς «συμπεριφέρεται» το προϊόν που θα παρασκευαστεί, σε διάφορες χρήσεις. Αυτή η λεπτομέρεια μου φαίνεται πολύ ενδιαφέρουσα και θεωρώ ότι είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα για τη ζωή κατά το Πνεύμα.

Όπως μια σοκολάτα δεν είναι σοκολάτα επειδή δείχνει έτσι, έστω κι αν περιέχει τα σωστά συστατικά, έτσι ένας άνθρωπος που ισχυρίζεται ότι ζει με τον Θεό δεν είναι τέτοιος, εάν δεν έχει τις

προδιαγραφές της ζωής του Θεού επάνω του, έστω κι αν ζει μια ζωή στην εκκλησία και καταναλώνει χρόνο σε σχετικές δραστηριότητες και συναναστροφές.

Σε αυτό το βιβλίο καταπαίστηκα με το θέμα της γνησιότητας της χριστιανικής εμπειρίας, καθώς αντιλαμβάνομαι ότι αυτό είναι ένας παράγοντας που παίζει καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη όχι μόνο των πιστών αλλά και των πνευματικών κοινοτήτων, τις οποίες συνιστούν. Αφορμή ήταν η δική μου εμπειρία αρκετά χρόνια πριν, τότε που συνειδητοποίησα ότι η είσοδος στη ζωή του Θεού είναι κάτι πολύ συγκεκριμένο τόσο ως περιεχόμενο όσο και ως γεγονός. Και μάλιστα φρονώ ότι έστω κι αν για κάποιους λόγους χάνεται σε ένα ομιχλώδες τοπίο δραστηριοτήτων, γνώσεων και στοχασμού, δεν παύει να είναι ένα στοιχείο ζωτικής σημασίας στην πνευματική ζωή, έτσι ώστε να αξίζει να το ανιχνεύσει κανείς ξανά και καθώς θα το βρει να μην το αφήσει ποτέ να ξεθωριάσει.

Στη δική μου περίπτωση ήταν ο Θεός που μέσα στην αγαθότητά Του με έβαλε σε αυτή τη διαδικασία. Με μια και μόνη κίνηση, γκρέμισε μπρος στα έκπληκτα μάτια μου όλο το «πνευματικό» οικοδόμημα που έχτιζα, αναγκάζοντάς με να προβληματιστώ ακριβώς για το σημείο αυτό της ζωής μου και απελπισμένα να το αναζητήσω. Πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα να ανακαλύψω το δρόμο των αγίων και των προφητών όλων των εποχών. Το δρόμο

της πίστης.

Το παρουσιάζω λοιπόν με την ελπίδα να γίνει αιτία γόνιμης σκέψης για κάθε έναν που αναζητά τη ζωή του Θεού, αλλά και ως σημείο συμμαρτυρίας για την ύπαρξη μιας πορείας χαράς και αγαλλίασης που και πολλοί άλλοι πιστοί του Χριστού βιώνουν, καθώς από τότε που σώθηκαν δεν χορταίνουν να γεύονται το κρασί Του.

Αγία Παρασκευή 2013

κεφάλαιο 1

Η εμπλοκή

Τα τελευταία χρόνια βιώνω γύρω μου μια ολοένα αυξανόμενη σύγχυση στον εκκλησιαστικό χώρο. Ένα μπερδεμα, που μοιάζει με κόμπο κοινωνικών, ψυχικών και θεολογικών δεδομένων. Ξεκινάς να τον κοιτάς και κουράζεσαι να βλέπεις το κορδόνι του να συστρέφεται και να μπλέκει, έτσι που ξεχνάς από πού τελικά ξεκίνησε.

Από πού όμως θα μπορούσε να ξεκινήσει κανείς για να εξετάσει όλο αυτό; Μήπως να αρχίσει να ψάχνει για το τι είναι απόλυτα ορθό στο επίπεδο των δογμάτων ή στο επίπεδο της συμπεριφοράς; Μα ακριβώς έτσι είναι που σχηματίζεται το κουβάρι. Πλήθος από αντιλήψεις, ερμηνείες, ορισμούς και χαρτογραφήσεις σχετικά με το τι και πώς είναι η πνευματική ζωή. Συχνά μάλιστα αντικρούονται με τόση φλόγα και πάθος, εν ονόματι ωστόσο ενός κοινού στόχου, της δόξας του Θεού. φανερώνοντας δημόσια τις ακάλυπτες ψυχικές ανάγκες αυτών που τις φέρουν και τις κρυμμένες πτυχές της ανθρωπίνης

αδυναμίας, όπως ο εγωκεντρισμός, η ανάγκη υπεροχής, η ανασφάλεια και τόσα άλλα.

Το όλο ζήτημα έχει να κάνει στη ρίζα του με την προσπάθεια του ανθρώπου να έχει τον έλεγχο αυτού που ονομάζουμε «πνευματική ζωή», να ορίζει τη ροή και την κίνησή της, σαν να του δόθηκε στα χέρια ένα τηλεχειριστήριο. Όμως, αν είναι κάτι που καθορίζει την πνευματική μας ζωή, αυτό είναι η ίδια η Ζωή του Θεού που ρέει μέσα μας. Είναι αυτή η ίδια που ορίζει¹ την κίνηση και το ξεχείλισμά της και όχι εμείς. Κι αν ποτέ υποτιμήσει κανείς αυτήν την πραγματικότητα – ότι δηλ. η ζωή από το Θεό είναι εξ ορισμού κάτι ζωντανό, και ως εκ τούτου δυναμικό, και έξω από την εξουσία μας, απομένει να προσπαθεί για την πολυπόθητη ζωή κατά το Πνεύμα, προτείνοντας στην καλύτερη περίπτωση, ένα όμορφο κοινωνικό² και ανθρωπιστικό πρόσωπο προς τον κόσμο. Καταλήγει δηλαδή τελικά, σε προσπάθειες του «φυσικού» ανθρώπου, ο οποίος ξέρει καλά να κρύβεται μέσα στα τεχνάσματα που κατασκευάζει η ανθρώπινη ψυχή και η αστείρευτη επινοητικότητα του θρησκευτικού πνεύματος.

Στις μέρες μας, μέσα στον εκκλησιαστικό χώρο, το πνεύμα αυτό δρα σχεδόν ανενόχλητο - καθότι μεταμφιεσμένο σε θεοσέβεια -

¹ «Επειδή, όσοι διοικούνται από το Πνεύμα του Θεού, αυτοί είναι γιοι του Θεού.» Ρωμ. 8:14

²Εθελοντισμός, φιλανθρωπία, οικολογική ευαισθησία.

και τείνει να αλλοιώνει κάθε γνήσια και ειλικρινή πνευματική εκζήτηση, απλώς με το να μετατοπίζει το κέντρο βάρους από τη δράση του Κυρίου στη δράση του ανθρώπου. Σαν επακόλουθο, οι άνθρωποι οδηγούνται στην απογοήτευση, το «πνευματικό³» αδιέξοδο, και το μαρασμό.

Θυμάμαι, ήταν στο τέλος του 1993 που έφτασα κι εγώ ο ίδιος σε ένα τέτοιο αδιέξοδο. Μια εξέλιξη που δε φανταζόμουν ότι θα μπορούσε να έρθει σε έναν άνθρωπο σαν και μένα.

Είχα μεγαλώσει μέσα σε χριστιανική οικογένεια με καθαρή γνώση της βιβλικής πίστης. Οι γονείς μου με είχαν οδηγήσει από πολύ μικρό στις αλήθειες του Λόγου του Θεού και τόσο ως μικρό παιδί αλλά και ως έφηβος και ως νέος αργότερα, είχα συνδέσει τη ζωή μου με αυτές και ήμουν βέβαιος ότι τις ακολουθούσα με ακρίβεια. Όλα βάδιζαν κανονικά και χωρίς προβλήματα. Τίποτα δεν πρόδινε ότι θα ερχόταν κάποια στιγμή ένα αδιέξοδο στη ζωή μου. Δρούσα απόλυτα σίγουρος για αυτό που ήθελα να είμαι και να υποστηρίζω. Επέλεγα σύμφωνα με αυτό που θεωρούσα βιβλικό και σύμφωνα με αυτό που αντιλαμβανόμουν ως θέλημα του Θεού. Διαφέντευα στο χώρο μου αυτό που θεωρούσα σωστό, με όλη μου τη δύναμη, μην υπολογίζοντας τι θα πουν οι άλλοι για μένα. Εάν τότε μου έλεγε κάποιος: «Ξέρεις, πολύ σύντομα θα χάσεις

³ Το βάζω σε εισαγωγικά επειδή θεωρώ ότι αν κάτι είναι πραγματικά πνευματικό δεν οδηγεί σε αδιέξοδο.

τη γη κάτω από τα πόδια σου και όλο αυτό που θεωρείς πνευματικό σου οικοδόμημα, θα συντριφτεί, γιατί δεν έχει θεμέλιό του τον Κύριο» θα το θεωρούσα κακόγουστο χιούμορ και θα το αγνοούσα. Αλλά, όπως είναι γνωστό, η πραγματικότητα δεν είναι πάντοτε όπως την νομίζουμε. Η Βίβλος μας λέει ότι η καρδιά μας μπορεί να μας εξαπατήσει και ότι δεν μπορούμε να βασιστούμε πάνω της. Είναι αλήθεια ότι σε αυτήν, σύμφωνα με τη Βίβλο, βρίσκεται ο κεντρικός έλεγχος⁴ του εαυτού μας: η βούληση, οι προτεραιότητες, οι στόχοι που θέτουμε, αλλά και τα συναισθήματά μας. Το πρόβλημα όμως είναι πως αυτή η καρδιά μας είναι ξεπεσμένη. Δεν έχει ζωή που να μένει μέσα της. Είναι «... απατηλή περισσότερο απ' όλα και υπερβολικά διεφθαρμένη» (Ιερεμ. 17:9)

Για αυτό άλλωστε ο ίδιος ο Θεός ζητάει την καρδιά μας, για να εργαστεί επάνω μας, προκειμένου να μας δώσει μια καινούργια καρδιά. Θέλει, ενόσω ζούμε τη φυσική ζωή μας, να έρθουμε σε συναίσθηση του ποιοι είμαστε, να αντιληφθούμε την πραγματικότητα του θανάτου και να στραφούμε σε Αυτόν για να λάβουμε Αιώνια Ζωή. Αυτό άλλωστε είναι και το θέλημα του Θεού:

⁴ Με κάθε φύλαξη φύλαγε την καρδιά σου· επειδή, απ' αυτή προέρχονται οι εκβάσεις της ζωής. Παρ. 4:23

να μας δώσει Ζωή από τη δική Του⁵. Ζωή Αιώνια.

Αναμφισβήτητα, κάτι τόσο εξαιρετικά σημαντικό, όπως το να λάβει κανείς Ζωή Αιώνια, είναι φυσικό να δημιουργεί γύρω του διάφορες σκέψεις για το πώς μπορεί κανείς να είναι βέβαιος ότι το βιώνει. Έτσι, πολλοί χριστιανοί δημιουργούν «διαπιστευτήρια», το πιο σύνηθες, ορίζοντας αγαπημένους τους κανόνες συμπεριφοράς με βάση τους οποίους διακρίνουν αν κάποιος ζει μια ζωή που πηγάζει απ' τον Θεό ή όχι. Αυτό όμως δημιουργεί ένα σύννεφο υποκειμενικότητας που προκόβει σταδιακά προς το χειρότερο δημιουργώντας ομάδες πιστών, που καθώς εστιάζουν όλο και πιο στενά σ' αυτούς τους κανόνες, αποπροσανατολίζονται τελικά από την ίδια την ουσία του ευαγγελίου.

Την ίδια στιγμή όμως το ερώτημα σχετικά με το πώς είναι αυτός που έχει λάβει τη Ζωή του Θεού παραμένει. Ο ίδιος ο Ιησούς είπε: «Ο άνεμος πνέει όπου θέλει και ακούς τη φωνή του, αλλά δεν ξέρεις από πού έρχεται, και πού πηγαίνει· έτσι είναι καθένας που γεννήθηκε από το Πνεύμα.» (Ιωάν. 3:8)

Στην πραγματικότητα, ούτε αυτό που ζούμε στον ψυχικό χώρο των συναισθημάτων και της ισχυρής θέλησης, ούτε φαινόμενα από το χώρο των υπερφυσικών εμπειριών μπορούν να

⁵ «Και το θέλημα του Πατέρα, που με απέστειλε, είναι τούτο: Κάθε τι που μου έδωσε, να μη απολέσω τίποτε απ' αυτό, αλλά να το αναστήσω κατά την έσχατη ημέρα.» Ιωάν. 6:39

θεωρηθούν ως επαρκείς αποδείξεις για μια ζωή που ξεχύνεται μέσα μας κατευθείαν από το θρόνο του Θεού και είναι αιώνια. Το ίδιο ισχύει και για το χώρο της ηθικής ζωής και της συμπεριφοράς. Ούτε από κει μπορούμε να αντλήσουμε την αδιάσειστη απόδειξη ότι έχουμε την αιώνια ζωή, απλώς για το λόγο ότι τα εξωτερικά σημάδια όλων αυτών μπορούν να προέλθουν κι από άλλους δρόμους. Έτσι όσο κι αν «τα καταφέραμε με τη βοήθεια του Θεού» να σταματήσουμε το τσιγάρο, τα ναρκωτικά ή τα διάφορα πάθη, και να αλλάξουμε σελίδα προς μια ηθική ζωή και συμπεριφορά, θα πρέπει να δεχτούμε ότι αυτά δεν είναι αρκετά για να θεμελιώσουμε πάνω τους οποιαδήποτε βεβαιότητα ότι ζούμε μια ζωή γνήσιας κοινωνίας με τον Θεό. Πολλοί άνθρωποι μακριά από τον Θεό φτάνουν σε αξιοσημείωτα επίπεδα «αγιότητας⁶» που θα ζήλευαν πολλά παιδιά του Θεού, στρατευμένοι σ'ένα ισχυρό ιδανικό και βασισμένοι απλώς στη δύναμη της θέλησης τους. Η συμμετοχή μας πάλι σε οποιαδήποτε χριστιανική τελετή (προσευχή μετάνοιας, εξομολόγηση, βάπτισμα, Θεία Ευχαριστία) δεν αποτελεί διαπιστευτήριο εισόδου σε μια ζωή κοινωνίας με τον Θεό. Σχεδόν κάθε επί μέρους εκκλησία έχει να δώσει παραδείγματα ανθρώπων, που αν και άψογοι σε όλα

⁶ Αναφέρομαι σε εξωτερικά σημάδια και δράσεις, για αυτό και τη βάζω σε εισαγωγικά. Η πραγματική αγιότητα προέρχεται από ένα βαθύ υπαρκτικό φαινόμενο που είναι η γέννηση μιας καινούργιας φύσης από σπέρμα Θεού μέσα μας.

αυτά, αποδείχθηκαν κάποια στιγμή ψευδάδελφοι. Ούτε ακόμα και τα πνευματικά χαρίσματα, οι εξουσίες στο χώρο του υπερφυσικού⁷, (θαυματουργικές δυνάμεις, προφητεία) ακόμα κι αν αυτό έγινε με ακολουθία ανάλογων συναισθημάτων ή και φαινομένων, δεν μπορεί να αποτελέσει αδιάσειστη απόδειξη ότι ο Θεός μας ζωοποίησε και μας γνωρίζει προσωπικά. Ο ίδιος ο Ιησούς μαρτυρεί ότι θα πει μια μέρα «ποτέ δε σας εγνώρισα» σε ανθρώπους που στο όνομά Του έβγαζαν δαιμόνια.

Αυτό που ο Ιησούς είπε σχετικά με το πώς είναι ο γεννημένος από το πνεύμα, είναι κάτι σαν άνεμος που φυσά, που δεν μπορείς να τον ορίσεις, αλλά πέρα από κάθε αμφιβολία είναι εκεί. Και αυτό φαίνεται να είναι τελικά η εικόνα της εσωτερικής μαρτυρίας⁸ ότι έχουμε συμφιλιωθεί με τον Θεό και είμαστε πλέον ελεύθεροι να ζήσουμε μαζί Του. Τον άνεμο δεν χρειάζεται να τον αποδείξεις με μετρήσεις ή αναλύσεις, απλώς είσαι σίγουρος για το φύσημα του, γιατί το βιώνεις. Ξέρεις ότι τώρα πνέει άνεμος, χωρίς να χρειάζεσαι άλλη τεκμηρίωση γι αυτό, επειδή το νιώθεις στο σώμα

⁷ Όχι επειδή η ζωή του Θεού δεν έχει υπερφυσικές εκφάνσεις αλλά εξαιτίας του τρόπου που πολλές φορές οι άνθρωποι βασίζονται και επικεντρώνονται σε αυτές καθ'αυτές, υποκαθιστώντας τελικά, χωρίς να το καταλαβαίνουν, τον ίδιο το Χριστό.

⁸ «Όποιος πιστεύει στον Υιό του Θεού, έχει μέσα του τη μαρτυρία· όποιος δεν πιστεύει στον Θεό, έκανε τον Θεό ψεύτη, επειδή δεν πίστεψε στη μαρτυρία, την οποία μαρτυρία ο Θεός έδωσε για τον Υιό του.» 1Ιωάν. 5:10

σου. Μπορεί να μην ξέρεις πώς δημιουργείται το φαινόμενο, ούτε καν ποια είναι η κατεύθυνση του, όμως είσαι σίγουρος ότι φυσάει. Αυτό έχει μια αναλογία με το λόγο του Ιωάννη: «Όποιος πιστεύει στον Υιό του Θεού, έχει μέσα του τη μαρτυρία... και η μαρτυρία είναι τούτη, ότι ο Θεός έδωσε σε μας αιώνια ζωή».

Αυτός που πιστεύει απλώς «ξέρει» ότι έχει ζωή αιώνια. Κι αυτό το «ξέρει» δεν είναι μια αυθυποβολή, αλλά ο αντίκτυπος μέσα στο πνεύμα του, του γεγονότος ότι μέσω της θυσίας του Χριστού έχουν απαλειφθεί όλες οι αμαρτίες του. Αν αυτό δεν είναι σαφές και βέβαιο μέσα του, δεν μπορεί ποτέ να υπάρξει αληθινή εσωτερική μαρτυρία ότι έχει αιώνια ζωή. Και εάν δεν μπορεί να υπάρξει αυτή η μαρτυρία ως εσωτερικό φρόνημα που να βασίζεται στο ρήμα του Χριστού, έχει σοβαρούς λόγους να ελέγξει το αν πραγματικά έχει σωθεί. Το αν δηλαδή κάποια μέρα ή Πύλη του Ουρανού θα είναι ανοιχτή για αυτόν.

Για πολλά χρόνια όλα αυτά τα θεωρούσα δεδομένα, αλλά δεν συνειδητοποιούσα τη μεγάλη σημασία του να αποτελούν επίσης πραγματικό μου βίωμά. Τα αντιμετώπιζα επιφανειακά, χωρίς να τα αμφισβητώ καθόλου, αλλά και χωρίς να έχω προβληματιστεί για τη σημασία τους. Χωρίς να έχω περάσει ποτέ από την επίγνωση ότι είμαι αμαρτωλός και χαμένος ενώπιον του Θεού. Δεν είχα ποτέ σταθεί κάτω από το βάρος της αμαρτίας μου να

«κράξω» στον Θεό για σωτηρία. Ήμουν απολύτως σίγουρος ότι ζω σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, αφού η ζωή μου δεν παρέβαινε τον ηθικό νόμο Του και ότι έχω κάθε δικαίωμα να ελπίζω ότι θα μπω μια μέρα στον Ουρανό. Μάλιστα δε με απασχολούσαν καθόλου σκέψεις σχετικές με την εγκυρότητα της σχέσης μου με τον Θεό. Θεωρούσα αυτονόητο ότι την έχω έτσι κι αλλιώς, και ότι μένοντας ο ίδιος σταθερός στις αποφάσεις και τις θέσεις μου, φτιάχνω διαρκώς τη ζωή του Θεού μέσα μου και γύρω μου.

Τότε μάλιστα με απασχολούσαν άλλα θέματα, όπως τα σχετικά με τη σωστή συμπεριφορά, την ανανέωση των «πνευματικών» κανόνων, και την έξοδο της Εκκλησίας με ένα ηθικό αλλά και ανθρωπιστικό πρόσωπο προς τον κόσμο. Θεωρούσα αυτονόητο επίσης ότι οι Χριστιανοί της εποχής μας έχουμε όλα τα «πνευματικά» συστατικά και ότι απλώς πρέπει να τα βάλουμε σε τάξη, να τους δώσουμε μια σύγχρονη μορφή. Θυμάμαι ότι αντιγράφοντας ένα πολιτικό σλόγκαν της εποχής αναφερόμουν συχνά στον «Τρίτο δρόμο για την πνευματική ζωή» και με αυτές τις λέξεις όριζα μια φιλελεύθερη και ανθρωπιστική προσέγγιση των πρακτικών πνευματικών συμβουλών και κανόνων της ευσεβούς ζωής όπως τους είχε εκφράσει η προηγούμενη γενιά

από μένα, και όπως τους είχα παραλάβει ο ίδιος. Ο Θεός όμως είχε άλλα σχέδια για μένα και Τον ευχαριστώ γι' αυτά.

Εκείνη την περίοδο συνέβη να επισκεφτούν την εκκλησία μας κάποιοι αδερφοί από την Κορέα. Ο πρεσβύτερος από αυτούς μίλησε την Κυριακή το πρωί ενώ τον μετέφραζε ένα νεαρός από τη σύναξή μας.

Οι μέρες πέρασαν, οι άνθρωποι έφυγαν για ένα σύντομο ταξίδι επισκεπτόμενοι τα μέρη που κήρυξε ο απόστολος Παύλος, και έπειτα πάλι για τη χώρα τους. Την επόμενη όμως Κυριακή με βρίσκει ο νεαρός μεταφραστής, ο οποίος ήταν συνέχεια κοντά τους σ'όλη τη διάρκεια της παραμονής τους στην Ελλάδα και πολύ σοβαρά μου λέει:

- Ιωσήφ έχω πρόβλημα.

- Τι είδους πρόβλημα; τον ρωτάω.

- Ξέρεις, μου λέει, οι αδελφοί αυτοί υποστηρίζουν ότι ο Θεός είναι αυτός που αναγεννάει τον άνθρωπο και επίσης ότι αυτό είναι ένα γεγονός που ο ίδιος το επιβεβαιώνει. Λένε ακόμα ότι αυτή η επιβεβαίωση δεν έρχεται από πράξεις αγιότητας αλλά από τη μαρτυρία του Αγίου Πνεύματος μέσα μας, και αν σου έχει συμβεί, το γνωρίζεις πολύ καλά και το θυμάσαι.

- Και λοιπόν; Ρώτησα συνεχίζοντας να μην καταλαβαίνω.

- Δε θυμάμαι καμιά περίοδο στη ζωή μου που να απέκτησα μία

τέτοια μαρτυρία. Μέχρι τώρα θεωρούσα τον εαυτό μου Χριστιανό, επειδή πίστευα ότι ζω μια ζωή σύμφωνη με το θέλημα του Θεού. Αλλά τώρα καταλαβαίνω ότι ποτέ δεν είχα ένα γνήσιο ξεκίνημα. Είμαι χαμένος. Αν ο Θεός δεν κάνει κάτι μαζί μου, πάω για την κόλαση.

Τον κοίταζα ερευνητικά προσπαθώντας να ανιχνεύσω κάποιο στίγμα χιούμορ αλλά όχι. Μπροστά μου στεκόταν ένα ψηλό παλληκάρι, που με κοίταζε αναστατωμένο και δεν αστειευόταν καθόλου. Του έσφιξα το μπράτσο και του είπα με σιγουριά:

- Μη φοβάσαι τίποτα. Όλα αυτά είναι σκέψεις του Σατανά για να σε αναστατώνει. Θα μιλήσουμε το απόγευμα.

Πράγματι, το απόγευμα μιλήσαμε και μου ανέφερε μια σειρά εδάφια που δε μου ήταν άγνωστα. Μου είπε και πάλι ότι, αν ο Θεός δίνει όντως εσωτερική επιβεβαίωση σε αυτούς που πιστεύουν, η οποία δεν προέρχεται από το τι πετυχαίνουν με τη ζωή τους για τον Θεό, θα πρέπει, τουλάχιστον, κάθε πιστός με κάποιο τρόπο να την έχει αντιληφθεί (Α΄ Ιωάννη 5:10). Μου ανέφερε την κοινή επιβεβαίωση που έδινε ο Θεός στους διαπίστεως δικαιωμένους της Παλαιάς Διαθήκης (Εβραίους 11). Ανάμεσα στα άλλα μου είπε ότι, εάν κάποιος στηρίζει τελικά την πεποίθησή του ότι θα δει τον Κύριο, έστω και για ένα ποσοστό τοις χιλίοις, σε κάποιες πράξεις του ή σε κάποια συμπεριφορά του, αυτός απλώς απατάται και θα καταλήξει κάποια μέρα στην

απώλεια, επειδή ο Θεός δεν μπορεί να δεχθεί κάτι τέτοιο.

Δεν ήξερα τι να πω, επειδή όπως ήδη ανέφερα, αυτά δε μου ήταν άγνωστα, ωστόσο τα έβλεπα και λίγο υπερβολικά. Δεν μπορούσα να δεχτώ ότι θα μπορούσε τελικά να καταλήξει κανείς στην απώλεια για κάτι τέτοιο, εφόσον ζει μια άγια ζωή και επίσης ήθελα να τον βοηθήσω να βγει από την κατάσταση της αμφιβολίας που βρισκόταν. Έτσι του είπα ότι θα μελετήσω μόνος μου τα εδάφια και ότι θα ξαναμιλήσουμε.

Αντιλαμβανόμουν ότι σε πολλά σημεία της η Καινή Διαθήκη μιλάει για επίγνωση του Χριστού, για φρόνημα, για εσωτερική μαρτυρία, για θείο σπέρμα. Και καταλάβαινα ότι αυτό είναι πολύ διαφορετικό από το να αποδέχεσαι απλώς έναν τρόπο σκέψης ή από το να «στρέφεσαι στον Χριστό» ως ένα στυλ ζωής. Είχα διδαχτεί σαφώς από μικρό παιδί και ήξερα ότι ο Θεός δε δέχεται τον άνθρωπο εξαιτίας των καλών έργων του, αλλά για κάποιο λόγο δεν μπορούσα να είμαι καθόλου βέβαιος ότι ο Θεός εμένα θα με δεχόταν, εάν δεν έπραττα μια σειρά απ' αυτά, αν δεν παρήγα δηλαδή «άγια» ζωή.

Το μυαλό μου ήταν γεμάτο με εικόνες από κλήματα αμπελιών που κόβονται, επειδή δε φέρνουν καρπό, (πιστοί που χάνονται δηλαδή, επειδή δεν έχουν επαρκή αγιότητα) και από τις απόλυτες

γραμμές περί ευλογίας και κατάρας του τύπου του 28ου κεφαλαίου του Δευτερονομίου. Δεν ξέρω πώς, αλλά παρ' όλα αυτά, μέσα στο μυαλό μου κατάφερα και τα «πάντρενα» όλα αυτά με το ευαγγέλιο της Χάρης που διακήρυττα ότι πιστεύω.

Έτσι από εκείνο το κυριακάτικο απόγευμα και μετά, έψαχνα στη Γραφή μου για να δω πώς ο άνθρωπος μπορεί να είναι βέβαιος ότι ζει τη Ζωή του Θεού. Παρά τις ενστάσεις μου, αναγκαζόμουν να αναγνωρίσω ολοένα και περισσότερο ότι αυτό που μου έλεγε ο φίλος μου δεν ήταν και τόσο αβάσιμο, και μάλιστα στην περίπτωση που ίσχυε, όντως κάτι πολύ σοβαρό.

Δοκίμασα να θέσω στον εαυτό μου το ερώτημα τι θεωρούσα πνευματική ζωή. Δεν είχα μέχρι τότε αμφιβολία ότι αυτό ήταν το να πράττω τα «πνευματικά» μου καθήκοντα και να χρησιμοποιώ τα «μέσα της χάρης», όπως ονομάζουμε τη μελέτη της Γραφής, την προσευχή, τη συνέπεια στις συνάξεις της εκκλησίας και τη συμμετοχή στο Δείπνο του Κυρίου. Εννοείται φυσικά πως πριν από όλα αυτά θεωρούσα σαν προϋπόθεση την παραδοχή της αμαρτωλότητάς μου, της θυσίας του Χριστού και του σχεδίου της σωτηρίας. Κάπου, ωστόσο, άρχισε να μου μπαίνει μια αμυδρή υποψία μήπως και στηρίζομαι στις πράξεις μου - χωρίς αρχικά να με απασχολεί ιδιαίτερα.

Τα πράγματα όμως χειροτέρευαν, καθώς αρχίζοντας να ψάχνω την ιστορία της ζωής μου προς τα πίσω, ούτε κι εγώ έβρισκα κανένα σημείο⁹ της για το οποίο θα μπορούσα να πω ότι τότε απέκτησα τη βεβαιότητα πως ο Θεός με γέννησε. Έβρισκα πολλά σημεία ειλικρινών αποφάσεων να ακολουθήσω τον Χριστό. Έβρισκα κάποιες προσευχές μετανοίας και καινούργια ξεκινήματα (τουλάχιστον τρία), όχι όμως σαν απόρροια μιας βαθιάς συναίσθησης αμαρτωλότητας που απειλεί να με πάει ίσια στον αιώνιο θάνατο, αλλά περισσότερο σαν μια διάθεση να βάλω ένα νοικοκυριό στη ζωή μου, να ενταχθώ στην εκκλησία και να μην έχω «εκκρεμότητες» με τον Κύριο. Είχα επίσης προχωρήσει σε ομολογία μπροστά σε όλη τη σύναξη, ότι πιστεύω στον Χριστό και είχα βαπτιστεί, αλλά κάποιο συμβάν ή έστω κάποια περίοδος που να έλαβα θεία βεβαιότητα ότι ο Θεός με έχει κάνει δικό Του, δεν υπήρχε πουθενά. Άρχισε λοιπόν να μεγαλώνει μέσα μου η υποψία μήπως κι η βεβαιότητά που μου είχε χτιστεί με τον καιρό, βασιζόταν απλώς πάνω στην επανάληψη των καλών πνευματικών μου συνηθειών και πάνω στην αδιαμφισβήτητη σιγουριά και εκτίμηση που ένιωθαν οι άλλοι αδελφοί για μένα.

⁹ Λέγοντας σημείο εννοώ, είτε μια συγκεκριμένη στιγμή είτε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, που να έχω την επίγνωση ότι από άνθρωπος σε διένεξη με τον Θεό έγινα άνθρωπος συμφιλιωμένος και σε κοινωνία μαζί Του.

Το ίδιο βράδυ μίλησα με έναν αγαπητό αδελφό στο τηλέφωνο. Ήμουν πολύ ανήσυχος και το ένωσε. Μου λέει: «Ακου κάτι, Ιωσήφ, που μπορεί να σε βοηθήσει να καταλάβεις πού βρίσκεσαι. Σταμάτα μία από τις θρησκευτικές σου συνήθειες πάνω στην οποία φοβάσαι ότι βασίζεσαι. Εάν κάνοντάς το αυτό δεν εξαφανιστεί η χαρά και ειρήνη μέσα σου που προέρχεται από τη σχέση σου με τον Θεό, τότε δεν έχεις κανένα πρόβλημα. Αν όχι, τότε θα πρέπει να εκζητήσεις τον Κύριο. Να ζητήσεις από Αυτόν να σε βεβαιώσει».

Την επόμενη μέρα λοιπόν αποφάσισα να μην προσευχηθώ πριν από το φαγητό.

Μπορεί να φανεί απίστευτο αλλά δεν μπορώ να περιγράψω τί ενοχή και σύγχυση πλημμύρισε τότε τη συνείδησή μου. Αναστατώθηκα! Επιστράτευα κάθε λογική σκέψη για να ελέγξω τα συναισθήματά μου, αλλά εις μάτην. Δεν μπορούσα να πιαστώ σε καμιά από τις γνώσεις μου για να στηριχτώ. Πού είχε πάει η πίστη μου στις αλήθειες που τόσες φορές είχα κι ο ίδιος πει για τη δικαιοσύνη που χαρίζει ο Χριστός, για το αίμα Του, για τις υποσχέσεις Του; Τίποτα δεν μπορούσε να φέρει λίγη ειρήνη στην καρδιά μου. Τότε ήταν που κατάλαβα ότι δεν μπορούσα πια να κρυφτώ από τον εαυτό μου, και την ίδια στιγμή η γη έφευγε κάτω από τα πόδια μου, καθώς συνειδητοποιούσα ότι η απλή μου υποψία αποδεικνυόταν σαν ωμή πραγματικότητα για τη ζωή μου:

η βάση μου δεν ήταν στον Κύριο, αλλά σ' αυτά που έκανα εγώ, για αυτό και δεν έμενε τίποτα μέσα μου από πίστη, όταν σταματούσα να τα πράττω. Ξαφνικά, με διαπέρασε η σκέψη ότι σ' αυτή τη βάση ο Θεός δε με δικαιώνει, δε με δέχεται καν, δε με γνωρίζει! Σαν επακόλουθο, όλο αυτό που έως τότε θεωρούσα «πνευματικό» γινόταν απελπιστικά σάρκινο, και αυτό που θεωρούσα «θεοσεβές» έπαυε να έχει κάποιο νόημα (εφόσον ο Θεός δεν το δεχόταν ως τέτοιο), και έτσι γκρεμίστηκε μέσα μου σε μια στιγμή. Ήμουν φοβισμένος και αμήχανος.

Απ' τα βάθη της καρδιάς μου υψώθηκε τότε μια προσευχή: «Κύριε, δεν ξέρω τι γίνεται με μένα. Αλλά σε κάθε περίπτωση δε θέλω να βρεθώ μπροστά Σου εκείνη την Ημέρα και να μου ομολογήσεις ότι ποτέ δε με γνώρισες. Θα περιμένω εδώ μπροστά Σου μέχρι να με βεβαιώσεις Εσύ».

Έτσι για πρώτη φορά στη ζωή μου, στάθηκα απελπισμένος απ' τον εαυτό μου μπροστά στον Θεό και άρχισα να ζητάω το έλεός Του. Το παράξενο όμως ήταν ότι, καθώς ήρθα¹⁰ μπροστά στον Θεό, στο βάθος της ψυχής μου δεν αισθανόμουν αγωνία, μόνο ένα μεγάλο βάρος¹¹. Για κάποιο λόγο ήμουν σίγουρος ότι, επειδή ο

¹⁰ Εννοώ σε αυτή την κατάσταση που μιλάει κανείς στο Θεό με το πνεύμα του.

¹¹ Ενοχή

Θεός απαντάει σε εκείνους που τον ζητούν, θα το κάνει και σε μένα. Θυμάμαι επίσης ότι από το επόμενο πρωί και κάθε μέρα μετά, καθώς άνοιγα τα μάτια μου ξυπνώντας, αυτή η έντονη σκέψη μου ερχόταν ακαριαία: «Όμως δεν είσαι εντάξει με τον Θεό».

Θέλω να διαβεβαιώσω κάθε έναν που διαβάζει αυτό το βιβλίο, ότι δεν έκανα καμιά προσπάθεια να καθοδηγήσω τη σκέψη μου σε όλα αυτά. Θα έλεγα ότι συνέβαιναν μόνα τους, αν δεχθούμε βέβαια ότι ο Θεός δεν είναι πίσω από κάθε τι στη ζωή μας.

Ξεκίνησα λοιπόν να διαβάζω με μανία τη Γραφή μου. Διάβαζα κάθε στιγμή που μπορούσα ψάχνοντας απάντηση. Είχα αφήσει κάθε είδους προσευχή και όλες τις θρησκευτικές μου δραστηριότητες στην άκρη, εκτός από τη μόνιμη εσωτερική κραυγή μου στον Θεό να επέμβει και να με σώσει.

κεφάλαιο 2

Η Στενή Πύλη

«Μπείτε μέσα από τη στενή πύλη· επειδή πλατιά είναι η πύλη και ευρύχωρος ο δρόμος που φέρνει στην απώλεια και πολλοί είναι αυτοί που μπαίνουν μέσα απ' αυτή. Επειδή στενή είναι η πύλη και θλιμμένος ο δρόμος που φέρνει στη ζωή, και λίγοι είναι αυτοί που τη βρίσκουν». (Ματθ. 7:13-14)

Δεν μπορώ να ξεχάσω από τα μικρά μου χρόνια την πολύ γνωστή εικόνα με τους δύο δρόμους, που κρεμόταν σε κάποιον τοίχο της σύναξης που παρακολουθούσαμε με τους γονείς μου στο Αιγάλεω. Ο πλατύς και ο στενός δρόμος είχε στην αρχή του αντίστοιχα μια πλατιά και μια στενή πύλη. Μέσα σε κάθε δρόμο παριστάνονταν ένα σωρό μικροσκοπικά συμπλέγματα ανθρώπων που το κάθε ένα αντιπροσώπευε μια κατάσταση ασέβειας ή ευσέβειας αντίστοιχα. Από την πλατιά πύλη, οι άνθρωποι μπορούσαν να περάσουν ακόμα και με το αμάξι τους. Αντίθετα,

από τη στενή μπορούσαν να περάσουν μόνο ένας - ένας, από μια χαμηλή ξύλινη πόρτα κοντά στην οποία ένας ιεροκήρυκας πρότρεπε τον κόσμο να πάει προς αυτήν.

Στον πλατύ δρόμο απεικονίζονταν μια χαρτοπαικτική λέσχη και κέντρα διασκεδάσεων. Κάπου φαίνονταν άνθρωποι που γλεντούσαν ανέμελοι, κάποιοι ήταν μεθυσμένοι, αλλά μπορούσες να δεις επίσης και κλέφτες, φονιάδες κ.ο.κ.. Στο τέλος της, φαινόταν κάτι σαν πολεμική μάχη και μετά μια πόλη να καταστρέφεται στις φλόγες. Από τη στενή πύλη ξεκινούσε ένα μονοπάτι που οδηγούσε σε μια πηγή νερού, στο πλάι ενός βράχου που πάνω του ήταν ο σταυρωμένος Χριστός, και στη συνέχεια ακολουθώντας μια φιδωτή πορεία, μετά από κάμποσους σταθμούς, κατέληγε στην ουράνια πόλη.

Θυμάμαι πόσο με συνέπαιρνε όλο αυτό το θέαμα και σαν παιδί απασχολούσα τη σκέψη μου προσπαθώντας να καταλάβω τι απεικόνιζε κάθε μικρό σύμπλεγμα από φιγούρες ανθρώπων και τι ήθελε να πει η εικόνα. Με απασχολούσε και η μια και η άλλη πορεία, και στο μυαλό μου φυσικά, ταυτιζόμουν με αυτή της στενής πύλης και του στενού δρόμου.

Ωστόσο, αναλογίζομαι τώρα, ότι αυτή η εικόνα της αντιπαράθεσης της κοσμικής με την ενάρετη ζωή, υπάρχει ως βασικό δομικό στοιχείο σε όλες τις θρησκείες ανθρώπινης

επινόησης, σε κάθε μία με τα δικά της ιερά και μη, με τα δικά της αγαθά και φαύλα. Έτσι, αν ο Χριστός δεν ήρθε για να φτιάξει άλλη μια τέτοια θρησκεία, γιατί να προτείνει τη δική του εκδοχή του δρόμου της αρετής και της κακίας; Διακηρύττουμε – και πολύ σωστά – ότι ο Χριστός δεν ήρθε να ιδρύσει μια ακόμα θρησκεία. Όταν όμως, αμέσως μετά, η συντριπτική πλειοψηφία των χριστιανών, θέτουμε με ζήλο μπροστά σε κάθε άνθρωπο την αρετή και την ηθική ως μέσον πραγμάτωσης της πίστης στον Χριστό, δε δημιουργούμε μια θρησκεία όμοια με τις άλλες¹²; Και το θέμα είναι ότι, σε αυτή την περίπτωση, η στενή πύλη στην οποία καλούμε δεν είναι αυτή για την οποία μίλησε ο Χριστός, αλλά αυτή που διαμορφώνεται από το δικό μας ηθικοθρησκευτικό προφίλ – χριστιανικό σε αυτή την περίπτωση.

Τι λέει όμως η Βίβλος για τη στενή πύλη; Λέει δύο πράγματα. Πρώτον, ότι είναι στενή και ότι χρειάζεται κάποιον αγώνα, για να μπορέσει κανείς να περάσει από αυτήν. Ξεκινώντας απ το δεύτερο σκέλος ας δούμε ποιος ακριβώς είναι ο αγώνας που ο Χριστός προτρέπει τους ακροατές του να αγωνιστούν, προκειμένου να μπορέσουν να περάσουν από αυτήν. Παρατηρώντας το τέλος του εδαφίου και συγκρίνοντάς το με το

¹² Δηλαδή άλλη μια θρησκεία που βασίζεται στο δέντρο της γνώσης του καλού και του κακού.

αντίστοιχο εδάφιο στον Λουκά¹³, βλέπουμε ότι κάποιιοι, ενώ θα προσπαθήσουν, δε θα μπορέσουν να βρουν την πύλη. Με άλλα λόγια, εδώ ο Χριστός υπονοεί – είναι πράγματι εντυπωσιακό – ότι η πύλη είναι κρυμμένη. Η πύλη είναι εκεί, αλλά κάποιιοι πρέπει να στη φανερώσει. Μάλιστα λέει ότι, παρ’ όλο που κάποιιοι θα προσπαθήσουν, δε θα μπορέσουν τελικά να περάσουν μέσα από αυτή στη Ζωή. Γιατί άραγε να συμβαίνει κάτι τέτοιο;

Λίγα εδάφια πριν από το εδάφιο στο οποίο αναφερθήκαμε παραπάνω, ο Χριστός συστήνει ένα πολύ γνωστό πνευματικό κανόνα, λέγοντας το πολύ γνωστό «Ζητάτε, και θα σας δοθεί· ψάχνετε, και θα βρείτε· κρούετε, και θα σας ανοιχτεί».(Λουκ. 11:9-10) Έχοντας υπόψη ότι μιλάμε για μια πύλη που δεν είναι φανερή, εύκολα μπορούμε να αντιληφθούμε ότι αυτός ο πνευματικός κανόνας ισχύει με ένα ιδιαίτερο τρόπο εδώ. Επειδή εκτός από αυτόν που ζητάει, που ψάχνει, που κρούει, υπάρχει και αυτός που δίνει, που φανερώνει, που ανοίγει. Υπάρχει μια ταπεινή διάθεση αναμονής και διαρκούς κρούσης από πλευράς του ανθρώπου και μια εξουσιοδότηση για να περάσει κάποιιοι, που ο Θεός τη δίνει τη στιγμή που ο ίδιος κρίνει κατάλληλη και εννοεί να την κρατά στην εξουσία Του ως το τέλος. Η στενή πύλη

¹³ «Αγωνίζεστε να μπειτε μέσα από τη στενή πύλη· επειδή, σας λέω, πολλοί θα ζητήσουν να μπουν μέσα και δεν θα μπορέσουν.» Λουκ. 13:24

είναι πρώτα απ' όλα κρυμμένη και αποκαλύπτεται από τον Κύριο σε κείνον που προηγουμένως τη ζητάει ειλικρινά, την ψάχνει σαν πολύτιμο θησαυρό και που σαν την βρει, «κρούει» για να του επιτραπεί να περάσει.

Στους χριστιανούς που διαφεύγει αυτή η λεπτομέρεια, συμβαίνει συνήθως να θεωρούν ότι, επειδή είναι δεδομένο πως ο Θεός μας αγαπάει και μας θέλει, τα πάντα είναι ανοιχτά κι ελεύθερα για μας, έτσι ώστε κάθε ένας να μπορεί να «μπαίνει και να βγαίνει» απ' το «δρόμο της ζωής» όποτε του αρέσει. Θεωρούν ότι περνούν στη ζωή του Θεού όποτε οι ίδιοι ορίζουν, με όποιον τρόπο τους φαίνεται κατάλληλος, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τους ότι δεν έχουν καμιά εξουσιοδότηση να το κάνουν.

Κάτι αντίστοιχο συνέβαινε με τους Ιουδαίους των ευαγγελικών κειμένων. Πράγματι, αν κοιτάξουμε το όλο θέμα από αυτήν την οπτική γωνία, θα δούμε ότι για αυτούς – που ήταν οι άμεσοι αποδέκτες του μηνύματος του Ιησού για τη στενή πύλη - η φαρδιά πύλη που τους παρότρυνε ο Ιησούς να εγκαταλείψουν, σίγουρα δεν ήταν οι χαρτοπαικτικές λέσχες ή ο τρόπος μιας κοσμοπολίτικης ζωής, αλλά μάλλον ο θρησκευτικός τρόπος¹⁴

¹⁴ Ο χαρακτηρισμός του υποκριτή που απεύθυνε ο Ιησούς στους θρησκευόμενους Ιουδαίους δεν αναφερόταν στην ασυνέπειά τους να πράξουν το Νόμο τόσο, όσο στην άρνησή τους να αναγνωρίσουν την ανεπάρκειά τους να εκπληρώσουν τις θείες εντολές.

που ήξεραν, δηλαδή το μοντέλο: πράττω το μωσαϊκό Νόμο και μπαίνω στην κληρονομία (σωτηρία). Ίσως για πολλούς αυτό να ακούγεται παράξενο, εν τούτοις υπήρχε ένα στοιχείο που έκανε την κατάσταση των Ιουδαίων τότε μια πραγματικά «φαρδιά Πύλη» και που αποτελεί τελικά κοινό χαρακτηριστικό αυτού του τρόπου με όλες τις μετέπειτα εκδοχές φαρδιάς πύλης των ανά τους αιώνες «ακροατών» του Ιησού. Κι αυτό ήταν ότι η εξουσία εισόδου ήταν στα χέρια τους. Κάνω το σωστό και σώζομαι – κάνω το φαύλο και χάνομαι. Κι όλο αυτό πάνω στη βάση ότι έχω τη δυνατότητα να κάνω το καλό κι απλώς είναι θέμα του αν το θέλω ή όχι.

Αυτό στην πραγματικότητα είναι βολικό, γνωστό στη σάρκα και άνετο. Ένας «φαρδύς δρόμος», γιατί στην πραγματικότητα παραμένω ο ρυθμιστής και ο αφέντης. Βασίζομαι σε κάτι που ορίζω εγώ, και μάλιστα προϋποθέτοντας ότι η «πρώτη ύλη» μου είναι υγιής. Γι αυτό και ο Χριστός, όταν τον ρώτησαν «είναι άραγε λίγοι αυτοί που σώζονται;» απάντησε μ' αυτό το «αγωνίζεσθε να εισέλθετε». Πράγματι ο δρόμος της απάρνησης του εαυτού ως εξουσιαστή είναι θλιμμένος και δύσκολος, τόσο για τους ευσεβείς Ιουδαίους τότε, όσο και για τους ευσεβείς θρήσκους κάθε εποχής. Αυτούς που δεν αντέχουν να δεχτούν ότι στο πίσω μέρος της θρησκευτικής τους αξιοπρέπειας δεν υπάρχει τίποτα

εκλεκτό για τον Θεό. Που δεν συνειδητοποιούν ότι το μόνο τέλειο που υπάρχει μέσα τους είναι η ανεπάρκεια και η ανικανότητα τους να ευαρεστήσουν πλήρως τον Θεό, πληρώνοντας τις προδιαγραφές που Αυτός ορίζει.

Παρόλα αυτά, για αιώνες, η πιο διαδεδομένη αντίληψη σχετικά με τη στενή πύλη είναι, ότι το πέρασμα από αυτήν έχει να κάνει με το να αφήσει κανείς πράγματα που του αρέσουν, διασκεδάσεις, κοσμικές συνήθειες (όχι απαραίτητα κακές), και να ζήσει με μια κοινωνική στενότητα. Με ένα στείρο πιετισμό¹⁵ (κοινωνικό ασκητισμό). Πολλοί μάλιστα παραβλέποντας τη λεπτομέρεια ότι η πύλη είναι κρυμμένη υποστηρίζουν ότι αυτοί που δε «θα μπορέσουν να μπουν», είναι εκείνοι που δε θα προσπαθήσουν αρκετά. Και καθώς η στενή πύλη ταυτίζεται με την παραίτηση από τις «απολαύσεις της ζωής», έρχεται σαν λογική εξήγηση του γιατί κάποιοι δε θα μπορέσουν να περάσουν η υπόθεση ότι δε θα αντέξουν να υποστούν το τίμημα.

¹⁵ Ο Πιετισμός ή Ευσεβισμός ήταν ένα κίνημα μέσα στο Λουθηρανισμό, το οποίο δραστηριοποιήθηκε από τα τέλη του 17ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 18ου αιώνα και αργότερα. Το κίνημα του Πιετισμού συνδύαζε τον Λουθηρανισμό της εποχής του με τις αναμορφωμένες εκκλησίες, και ειδικά με τους Πουριτανούς, δίνοντας έμφαση στην ατομική ευσέβεια, και στη δυναμική Χριστιανική ζωή. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι η επιμονή στο διαποτισμό της πρακτικής ζωής με θρησκευτικό πνεύμα και συναίσθημα.

Αυτή η οπτική όμως με μια πιο προσεκτική εξέταση παρουσιάζει σοβαρά προβληματικά σημεία στην ερμηνεία της. Για παράδειγμα, αν όντως έτσι έχουν τα πράγματα, το πέρασμα της στενής πύλης και του δρόμου που οδηγεί στη ζωή εξαρτάται από την ανθρώπινη ικανότητα και προσπάθεια, πράγμα που δε συμφωνεί με το κήρυγμα του Χριστού και των αποστόλων. Από την άλλη, ποιος είναι αυτός που, ενώ ζει τη ζωή του κουρασμένος και είναι φορτωμένος¹⁶ σύμφωνα με τα λόγια του Χριστού, είναι σε θέση να καταβάλει επιπλέον προσπάθεια προκειμένου να φτάσει στη ζωή;

Ακόμα όμως κι αν δεχόμασταν ότι κάποιος, έστω και έτσι, θα πασχίσει να μπει και θα πετύχει να ζήσει άμεμπτα, με ποιον τρόπο θα μπορούσαν να γίνουν αντιληπτά τα λόγια του αποστόλου Παύλου, ότι η σωτηρία μας είναι δώρο του Θεού «όχι από έργα ώστε να μην καυχηθεί κάποιος»; (Εφεσ. 2:9) Επειδή, όπου υπάρχει επιτυχία από προσπάθεια, υπάρχει καύχηση και όπου υπάρχει αμοιβή, δεν υπάρχει δώρο.

Τίθεται επίσης το ερώτημα: Αν δεχτούμε ότι ο άνθρωπος μπαίνει στη ζωή μόνο εφόσον δια βίου αποδείξει την πιστότητά του μέσα

¹⁶ «Ελάτε σε μένα όλοι όσοι κοπιάζετε και είστε φορτωμένοι, και εγώ θα σας αναπαύσω.» Ματθ. 11:28

από ένα δρόμο συνεχούς δοκιμασίας και στερήσεων, αυτό δε σημαίνει ότι λαμβάνει τη Ζωή μετά θάνατον; Αυτό όμως δεν ταιριάζει με τα λόγια του Χριστού που λένε: «Σας διαβεβαιώνω απόλυτα, ότι εκείνος που ακούει τον λόγο μου και πιστεύει σ' Αυτόν που με απέστειλε, έχει αιώνια ζωή, και σε κρίση δεν έρχεται, αλλά έχει ήδη μεταβεί από το θάνατο στη ζωή.» (Ιωάν. 5:24) Αυτοί οι παροντικοί χρόνοι: «έχει αιώνια ζωή» και «έχει ήδη μεταβεί από τον θάνατο στη ζωή» κάνουν ξεκάθαρο ότι δεν περιμένουμε να περάσουμε τον φυσικό θάνατο για να λάβουμε ζωή, αλλά, ενώ είμαστε στην φυσική μας ζωή, μπαίνουμε στη ζωή του Θεού και λαμβάνουμε τη βεβαιότητα γι αυτό.

Είναι εξαιρετικής σημασίας να συνειδητοποιήσει κανείς ότι αυτή η στενή πύλη δηλώνει απόλυτο έλεγχο¹⁷ και την ανάγκη εξουσιοδότησης για διάβαση. Δηλώνει επίσης το ότι υπάρχει

¹⁷ Θα μπορούσαμε να φέρουμε σαν ένα παράδειγμα φυσικής στενής πύλης τον έλεγχο στα αεροδρόμια. Πας εκεί και δεν έχεις καμιά εξουσία πέρα από τη θέληση να ταξιδέψεις. Σου λένε, βγάλε το παλτό σου, σε ρωτάνε ευγενικά αλλά αρκετά τολμηρά για το τι έχεις στην τσάντα σου, έπειτα αφήνεις laptop, κινητό, κάθε κέσμα που βρίσκεται στην τσέπη σου και τα περνάνε από τα ειδικά μηχανήματα, και στη συνέχεια υπάρχει ο σωματικός έλεγχος, που σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνει αρκετά επίμονος. Άνθρωποι ακριβοντυμένοι αναγκάζονται και βγάζουν ο,τιδήποτε μεταλλικό φορτάνε, αλλά και παπούτσια και ζώνες, σε κάποιες περιπτώσεις και αρκετά από τα ρούχα τους και στο τέλος, αν παρ' ελπίδα υπάρχει κάτι ξεχασμένο αλλά απαγορευμένο στην τσάντα τους, έχουν την επιλογή είτε να το πετάξουν στα σκουπίδια, ό,τι αξία κι αν έχει αυτό, είτε να γυρίσουν στο σπίτι τους.

Δεν νομίζετε ότι αυτή είναι μια πραγματικά στενή πύλη του κόσμου αυτού; Η στενότητα λοιπόν της πύλης έγκειται στο ότι δεν έχουμε εξουσία σε αυτήν.

αυτός που έχει την εξουσία της, και αυτός είναι ο Θεός.

Ο Θεός σίγουρα μας αγαπάει και μας θέλει, αλλά κρατάει στα χέρια Του την εξουσία της εισόδου στη Ζωή. Ο άνθρωπος που νομίζει ότι περνάει στη ζωή του Θεού ή αποχωρεί από αυτήν όποτε θέλει, στην πραγματικότητα επιλέγει να ζήσει μια «φαρδιά» θρησκευτική ζωή, χωρίς σταγόνα ζωής που να προέρχεται από τον Θεό. Όμως αυτό είναι κίβδηλο. Δεν έχει κανένα αντίκρισμα μπροστά Του και κάποτε θα απορριφθεί.

Μου κάνει εντύπωση πως τριακόσια περίπου χρόνια πριν, στο έργο του Ιωάννη Βουνιάνου «Το Μεγάλο Ταξίδι¹⁸», αυτή η αλήθεια - η μεγάλη σημασία του να περάσει κανείς με θεία εξουσιοδότηση από τη Στενή Πύλη - είναι σχεδόν η κεντρική ιδέα του βιβλίου. Τονίζει το ότι ο Χριστιανός έφτασε με τις οδηγίες του Ευαγγελιστή έξω από τη στενή πύλη και χτυπούσε περιμένοντας να του ανοίξουν. Μάλιστα επανειλημμένα παρουσιάζει ανθρώπους που μπήκαν στο δρόμο της ζωής του Θεού πηδώντας τη μάντρα ή που μπήκαν λαθραία, οι οποίοι τελικά, δεν μπήκαν στην Ουράνια Πόλη. Παρουσιάζει μάλιστα

¹⁸ Ιωάννης Βουνιάνος, πουριτανός ιεροκήρυκας και συγγραφέας. «*Το Μεγάλο Ταξίδι*» είναι μια αλληγορία της πνευματικής πορείας του ανθρώπου στην οποία, στα πλαίσια της διήγησης, περιγράφονται πνευματικές καταστάσεις αλλά και τύποι θρησκευόμενων χριστιανών.

κάποιον από αυτούς να φτάνει μέχρι και έξω από την πύλη της και από εκεί να ρίχνεται στην Κόλαση.

Ο Θεός, επειδή ακριβώς γνωρίζει τη φύση μας, προκειμένου να μας δώσει ζωή δε ζητάει να του επιδείξουμε καμιά κοινωνική στενότητα, κανέναν ασκητισμό ή σύστημα αυτοπειθαρχίας και προσωπικής βελτίωσης. Πολύ περισσότερο δεν απαιτεί καμιά αυτοταπείνωση¹⁹, κανέναν αυτοϋποβιβασμό, καμιά αυτολύπηση, κανένα άλλο νοσηρό συναίσθημα, προκειμένου να περάσουμε απ' αυτό το υπέροχο σημείο του δρόμου προς τον Θεό, που ονομάζεται στενή πύλη. Επειδή η στενή πύλη είναι μια πνευματική διάβαση και το πέρασμα από αυτήν είναι μια αόρατη διαδικασία, κατά την οποία ο άνθρωπος αναγνωρίζει βιωματικά ότι είναι ανίκανος να γλιτώσει από τον θάνατο και να ζήσει με τον Θεό.

Όταν αντιληφθεί την αδυναμία του, το αδιέξοδό του, όταν έχει απελπιστεί, τότε είναι που ανακαλύπτει την πύλη. Αν είχα την εξουσία στα χέρια μου να μπω στη Ζωή του Θεού όπως και όποτε θέλω, τότε η πύλη θα ήταν αρκετά φαρδιά για να περάσει από αυτήν ο,τιδήποτε.

¹⁹ Το να καταφύγουμε σε πράξεις ταπεινωτικές του τύπου των πράξεων του Αγίου Φραγκίσκου.

Βρισκόμουν λοιπόν στη θέση να έχω κατανοήσει ότι παρόλο το ευσεβές παρελθόν μου, στεκόμουν έξω από τη Ζωή του Θεού, ότι δεν είχα τη γνησιότητα της Πνευματικής ζωής, η οποία είναι εξαιρετικής σημασίας, και ότι δεν είχε κανένα νόημα να συνεχίσω να προχωράω έτσι χωρίς την επιβεβαίωση της θείας εσωτερικής μαρτυρίας. Ζητούσα μια γνήσια πνευματική γέννηση, όπως ο Ιησούς τη συνέστησε στον Νικόδημο. Ζητούσα διακαώς να βεβαιωθώ ότι ανήκω στην ομάδα των ανθρώπων οι οποίοι δεν γεννήθηκαν «...από θέλημα σάρκας ούτε από θέλημα άνδρα, αλλά από τον Θεό γεννήθηκαν.» (Ιωάν. 1:13) και την ίδια στιγμή αντιλαμβανόμουν ότι δεν μπορώ να κάνω το παραμικρό για να την προκαλέσω. Τι μου έμενε να κάνω; Στεκόμουν τελικά μετά από πολύ δρόμο, αδύναμος, έξω από τη Στενή Πύλη κρούοντας για να μου δοθεί η άδεια να περάσω.

κεφάλαιο 3

Θρησκευτικότητα

Το θρησκευτικό συναίσθημα είναι χαρακτηριστικό μόνο των ανθρώπων. Κάθε απόγονος του Αδάμ, μας λέει ο Λόγος του Θεού, γεννιέται μ' ένα ένοχο πνεύμα εξαιτίας της αποκοπής από τον Θεό. Και λέμε «ένοχο», γιατί στο βάθος της συνειδησής του νιώθει ότι έχει πρόβλημα με τον Θεό. (Ρωμαίους 2:15) Το πρόβλημα εντοπίζεται στο ότι δεν είναι συμφιλιωμένος με το μόνο αυθύπαρκτο, ζωντανό όν και δεν έχει μέσα του ζωή «που να μένει» (1Ιωάν. 3:15). Μια εσωτερική ακαθόριστη ενοχή απέναντι στον Θεό και ο φόβος μπρος στο θάνατο είναι μια αρκετά σοβαρή ένδειξη ότι ο άνθρωπος δεν έχει συνδεθεί με τον Θεό.

Στην προσπάθειά του να βρει τον Θεό, και έτσι να δώσει μια απάντηση στο πρόβλημα της ενοχής και του θανάτου, ο άνθρωπος φτιάχνει τη θρησκεία, η οποία είναι ένα σύστημα

προσπαθειών και τεχνικών με στόχο να εξευμενίσει τον Θεό, ώστε ο άνθρωπος να ελπίζει ότι θα κερδίσει αιώνια ζωή. Αν και ως σύστημα σκέψης μπορεί να φαίνεται ορθή, στην πραγματικότητα αυτή η ίδια δεν μπορεί να δώσει αιώνια ζωή. Η θρησκεία είναι υποπροϊόν της αναζήτησης του ανθρώπου για τον Θεό. Εάν ο άνθρωπος μέσα στην αναζήτησή του βρει τον Χριστό, τότε συνδέεται με τον Θεό και η θρησκεία δεν του χρειάζεται πια. Παύει να θρησκευεται (να προσπαθεί να εξευμενίσει με τη συμπεριφορά του τον Θεό) και αρχίζει να ζει²⁰ σε κοινωνία με Αυτόν, ως μόνιμη κατάσταση. Αυτό άλλωστε είναι και το σημείο από το οποίο ξεκινά η Πνευματική ζωή. Στο ευαγγέλιο του Λουκά λέει το εξής: «Ο νόμος και οι προφήτες υπήρχαν μέχρι τον Ιωάννη· από τότε η βασιλεία του Θεού εξαγγέλλεται ως χαρμόσυνο άγγελμα, και κάθε ένας βιάζεται να μπει μέσα σ' αυτή.» (Λουκ. 16:16) Ενώ οι Γραφές είχαν δοθεί στους Ιουδαίους, για να αναγνωρίσουν και να αποδεχτούν τον Μεσσία, εκείνοι κατέληξαν να κάνουν το νόμο και τους προφήτες πηγή της θρησκείας τους. Σύμφωνα με τον Λουκά, η θρησκεία αυτή τελειώνει με τον ερχομό του Χριστού. Στην προς Ρωμαίους επιστολή, επίσης, λέει ότι το «τέλος του Νόμου είναι ο Χριστός», εννοώντας και πάλι ότι με τον ερχομό του Χριστού έχουμε την ολοκλήρωση μιας

²⁰ Στον κήπο της Εδέμ ο Αδάμ ζούσε ενώπιον του Θεού. Ωστόσο η Βίβλος δεν περιγράφει κανένα ναό, καμιά τελετή που γινόταν εκεί, προσευχές, νηστείες, ούτε καμιά από τις δραστηριότητες που αποτελούν θρησκευτικές πράξεις.

κατάστασης και το ξεκίνημα μιας νέας. Ο Χριστός είναι το τέλος της θρησκείας. Και βέβαια, στη θέση της Ιουδαϊκής θρησκείας μπορεί να βρίσκεται κάθε είδος θρησκείας,²¹ επειδή κοινό έδαφος όλων των θρησκειών είναι η αναζήτηση της σχέσης με τον Θεό μέσα από έναν δρόμο ανθρώπινο²², κατασκευασμένο από συστήματα αξιών, θεολογία, σημεία μεταστροφής, διάφορους τρόπους να «τακτοποιείται» το θέμα της ανθρώπινης ενοχής, και μια «λύση» για το θάνατο. Μέσα στον Χριστό γίνεται δυνατό αυτό που για αιώνες προσπαθεί ατελέσφορα η θρησκεία: να συμφιλιωθούμε και μάλιστα να ενωθούμε με τον Θεό. Ωστόσο η συνηθισμένη πρακτική είναι οι άνθρωποι να ακολουθούν τον παλιό γνωστό τους δρόμο της θρησκείας, η οποία βασίζεται στη δύναμη της σάρκας τους. Μιλώντας για σάρκα, αγγίζουμε ένα από τα σημεία που πολύ έχουν μπερδέψει τον εκκλησιαστικό μας κόσμο σήμερα, κι αυτό γιατί ακούγοντάς την ο νους μας πάει μόνο σε αμαρτίες που σχετίζονται με τις ανθρώπινες ηδονές. Στην πραγματικότητα όμως, σάρκα είναι ο τρόπος που ο πτωτικός άνθρωπος αντιλαμβάνεται την ύπαρξή του. Είναι η κατάσταση στην οποία κατέληξε μετά το χωρισμό από τον Δημιουργό του. Αυτή είναι που τον κάνει να θεωρεί τον εαυτό του κέντρο του κόσμου, τόσο που να μη νιώθει τη βαθιά του ανάγκη για τον

²¹ Αλόμνη και η Χριστιανική.

²² Με κατεύθυνση από τον άνθρωπο προς κάποιον Θεό.

Θεό, με αποτέλεσμα να παίρνει στα δικά του χέρια το τιμόνι «της ζωής του». Όλο το κοσμικό φρόνημα και η έννοια της «κοσμικότητας» ξεκινά απ' αυτόν τον πυρήνα: ο άνθρωπος – κυρίαρχος και τιμονιέρης του εαυτού του. Εντελώς αντίθετα δηλαδή με τις προδιαγραφές του, που είναι η ύπαρξη σε εξάρτηση και κοινωνία με το Δημιουργό του.

Η σάρκα φανερώνεται σε κάθε έκφανση της ζωής του και έχει μάλιστα το δικό της θέλημα : να συντηρήσει με κάθε τρόπο τη διακοπή της κοινωνίας με τον Θεό. Η Βίβλος μας λέει ότι το φρόνημα της σάρκας είναι να εχθρεύεται τον Θεό. Αυτό, βέβαια, δεν την εμποδίζει να παράγει εκτός από φαύλα, και αγαθά έργα. Χρησιμοποιεί κάθε ευκαιρία, για να κάνει τον άνθρωπο να νομίζει ότι έχει ζωή. Είτε μέσα από την παράδοση στην αμαρτία, τον άκρατο εγωισμό, την αλαζονεία του βίου, τη φιλαυτία, την ικανοποίηση της υπερηφάνειάς του με το κακό, είτε μέσα από την ικανοποίηση της υπερηφάνειάς του με το καλό, με την προσκόλληση σε θρησκευτικά έργα, τον ανθρωπισμό, τα ευγενή ιδεώδη κλπ. Στο θρησκευτικό χώρο, αυτή η τάση του ανθρώπου να προσκολλάται και να αντλεί ασφάλεια από υλικά στοιχεία και τύπους μάλλον παρά από το ζωντανό λόγο του Θεού και το Πνεύμα του, είναι κάτι που προέρχεται από τη σάρκα του, όσο κι αν αυτό φαίνεται ευσεβές και νοικοκυρεμένο. Μάλιστα αυτό το τελευταίο είναι ένα από τα πιο ύπουλα χαρακτηριστικά της.

Μπορεί να μιμηθεί κάλλιστα τις πνευματικές εκδηλώσεις! Είναι μέσα στις δράσεις της κι αυτό, όπως οι μάγοι του Φαραώ δεν είχαν πρόβλημα να μιμηθούν τα θαύματα του Ααρών και του Μωυσή. Κατά συνέπεια ο άνθρωπος που ζει με αυτή δεν είναι σε θέση να αντιληφθεί πως δεν έχει ζωή από τον Θεό, αλλά νιώθει αυτάρκης με τις απομιμήσεις της θρησκευτικής αγιότητας.

Δυστυχώς ζούμε σε μια χρονική περίοδο που επί μακρόν η αμαρτία που ξεχειλίζει, τρυπώνει με αυτό τον τρόπο²³ και μέσα στον εκκλησιαστικό χώρο, διαφθείροντας τους πάντες. Έτσι ως χριστιανοί αναζητήσαμε απεγνωσμένα τις εκδηλώσεις πνευματικότητας καθαυτές, αντί να «κολλήσουμε» περισσότερο σε Εκείνον που τις παρέχει. Προσπεράσαμε το κεντρικό, το κρίσιμο σημείο της γέννησης μιας νέας φύσης από θείο σπέρμα μέσα μας, ως αναγκαία συνθήκη, για να είναι αληθινή η όποια πνευματική ζωή μας. Αυτό ακριβώς αποτελεί το γλιστερό έδαφος που οδηγεί πολλούς χριστιανούς σήμερα στη στείρα θρησκευτικότητα. Πολλοί άνθρωποι γέμισαν τα καθίσματα των εκκλησιών, άνθρωποι που εμφάνιζαν το «προφίλ» του πιστού, χωρίς να έχουν την απαρχή του Πνεύματος και την καρποφορία του. Υποτιμήσαμε ίσως το γεγονός ότι ο άνθρωπος έχει τη δύναμη να παράγει εξωτερικά όλα σχεδόν τα χαρακτηριστικά του

²³ Σάβρια ντυμένη θρησκευτικότητα. Ο άνθρωπος τιμονιέρης.

αναγεννημένου με τη δύναμη της θέλησής του - αν ριχτεί ολόψυχα σ' ένα τέτοιο στόχο. Μπορεί να αφιερώσει ώρες σε προσευχή, αλλά η καρδιά του από μέσα να μην μπορεί να συντριφτεί, μπορεί να μιλά στους άλλους για τον Χριστό με ζήλο, αλλά να τον ενδιαφέρει μόνο να γίνει αποδεκτός κι όχι η σωτηρία της ψυχής τους. Καθαυτή, μπορεί να φτάσει σε ύψιστες εκδηλώσεις αγάπης- όπως η θυσία χρόνου, κόπου, χρημάτων, ακόμα και της ζωής του- κι αυτό να μην έχει από πίσω του αγάπη που πηγάζει απ' τον Θεό. (Α' Κορινθίους 13). Αν και πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οι εκδηλώσεις μιας τέτοιας «πνευματικής» ζωής (ως απόρροια της εξουσίας του ανθρώπου) μπορεί να είναι πράγματι πολύτιμες σε κοινωνικό επίπεδο, παραμένει όμως τραγικό το γεγονός, ότι δεν πρόκειται να έχουν κανένα αντίκρισμα ενώπιον του Θεού.

Η ζωή κατά σάρκα είναι ένας τρόπος ύπαρξης αντίθετος σε αυτόν της ζωής κατά το Πνεύμα. Δεν είναι απλώς σύνολα από καλές ή κακές πράξεις, αλλά μια κατάσταση θανάτου. Έξω απ' τη στενή πύλη υπάρχει η πρώτη, η παλιά κατάσταση, διοικητής είναι ο άνθρωπος, είτε κάνει πράγματα σπουδαία είτε ποταπά. Μέσα απ' τη στενή πύλη ισχύει η δεύτερη, διοικητής είναι μόνο το Πνεύμα. (Ρωμαίους 8:14) Αυτή είναι η διαφορά.

Το παράξενο είναι ότι πριν φτάσω στη στενή πύλη, εάν κοίταζε κάποιος τη ζωή μου εξωτερικά, θα έβλεπε έναν άνθρωπο καθ' όλα «πνευματικό». Έναν άνθρωπο που τον ενδιέφερε ο Θεός, το θέλημά Του, που παρακολουθούσε ανελλιπώς τις συνάξεις της εκκλησίας, που διάβαζε τη Γραφή και που προσευχόταν. Θα έβλεπε κάποιον που συμμετείχε στις διοργανώσεις των νέων με ζήλο, σε προσπάθειες ευαγγελιστικές, και που από καιρό σε καιρό κήρυττε από τον άμβωνα της εκκλησίας. Κάποιον που είχε αποφασίσει ειλικρινά να ακολουθήσει τον Χριστό, που το είχε ομολογήσει, είχε βαπτιστεί και κοινωνούσε στο δείπνο του Κυρίου²⁴. Κάποιον που ζούσε μια πολύ ηθική ζωή, και για κάθε αποτυχία του να εκτελέσει το θέλημα του Θεού στη ζωή του, κατέφευγε στη μετάνοια. Ένας τέτοιος άνθρωπος πώς θα μπορούσε να αντιληφθεί ότι η πνευματική του ζωή ήταν από τον εαυτό του κι όχι από τον Θεό;

Αν ενδεχομένως συλλαμβάνω τον εαυτό μου να αισθάνεται ως άνθρωπος που έχει ο ίδιος κάτι να προσφέρει, για να διατηρείται η δικαιοσύνη του Χριστού επάνω του, τότε θα πρέπει να σταθώ απ' την αρχή στο έδαφος της μετάνοιας, ώσπου να αφήσω από τους ώμους μου το βάρος της πεποίθησης στον εαυτό μου, για να «χωρέσω» να περάσω απ' τη στενή πύλη.

²⁴ Την Θεία Ευχαριστία.

Για χρόνια είχα χτίσει για το άτομο μου μια αξιοσέβαστη και εκτιμητέα εικόνα, μόνο και μόνο πάνω στη βάση ότι εκτελώ με επιμέλεια τις «εντολές του Κυρίου». Όλη μου η ασφάλεια βασιζόταν ακριβώς σ' αυτό το σημείο και τώρα με είχε εγκαταλείψει εντελώς, καθώς τα ποτάμια της παραβολής²⁵ αποκάλυπταν ότι τα θεμέλιά μου δεν ήταν πάνω στο βράχο των αιώνων που λέγεται Ιησούς, αλλά μέσα στην άμμο της δικής μου θέλησης, «πιστότητας» και διοίκησης, όπως θα δούμε παρακάτω. Μου ήταν ωστόσο τόσο οδυνηρό να αφήσω τον εαυτό μου να ανατραπεί και να καθίσει κάτω από τα χαλάσματα ενός ολόκληρου οικοδομήματος ζωής.

Τι περίεργο όμως! Για αρκετά χρόνια δεν ήμουν σε θέση να αντιληφθώ το πρόβλημά μου, όχι εξαιτίας - όπως θα περίμενε κανείς - της αδιαφορίας μου, αλλά του ζήλου και της συνέπειάς μου. Κάθε μέρα έφερνα μπροστά στον Θεό όλο τον τρόπο ζωής μου και ένιωθα ικανοποιημένος από την ευσέβειά μου. Θεωρούσα ότι εγώ - με τη βοήθεια του Θεού βέβαια - πετυχαίνω να ζήσω την «άγια ζωή» σε ικανοποιητικό βαθμό. Βασιζόμουν στις προσωπικές μου επιδόσεις, και στο μέτρο που πετύχαινα το

²⁵ «και κατέβηκε η βροχή, και ήρθαν τα ποτάμια,...»
Ματθαίος 7:27

συγκεκριμένο τρόπο ζωής που ήξερα ότι είναι ευάρεστος στον Θεό, ήμουν ικανοποιημένος. Για κάθε τομέα που αποτύγχανα, το δεκανίκι μιας κακώς εννοούμενης μετάνοιας²⁶ μου έδινε το συγχωροχάρτι, για να αισθάνομαι καλά ως την επόμενη «πτώση», κι ο εαυτός μου έβγαινε και πάλι «ατσαλάκωτος». Και χρησιμοποιώ αυτήν τη διατύπωση, γιατί η μετάνοιά μου ποτέ δεν άγγιξε τον εαυτό μου, αλλά μόνο τις πράξεις μου. Χρησιμοποιώντας πάντοτε αυτήν τη «συμπτωματική» θεραπεία της ενοχής, δεν είχα ποτέ καταφέρει να σταθώ κάτω από το βάρος της αμαρτίας μου και να νιώσω την πλήρη μου χρεωκοπία μπροστά στον Θεό. Θεωρούσα «μετάνοια» την αναγνώριση ότι μέχρι τώρα ήμουν αμαρτωλός και την απόφαση να μην είμαι στο εξής. Αυτό περίπου αντιλαμβανόμουν και ως «αναγέννηση» ή αλλιώς «το να δώσω την καρδιά μου στο Χριστό». Ήταν ένα είδος υπόσχεσης που έδωσα στον Ιησού ότι από δω και πέρα θα ζούσα καθαρά, αφού Εκείνος πέθανε για μένα. Όμως η μετάνοιά μου αυτή βασιζόταν πάνω στο έδαφος ότι είμαι ικανός να κάνω το θέλημα του Θεού, αρκεί να το θελήσω. Γι αυτό και εκεί έβαζα όλη μου την προσπάθεια. Πάνω σ' αυτό το έδαφος όμως η μετάνοια δε λειτουργεί ως τέτοια, γιατί δεν αγγίζει το κρίσιμο σημείο. Κι αυτό είναι ακριβώς η ανικανότητά μου να επιτελέσω τη ζωή του Θεού, όχι γιατί δεν το θέλω, αλλά επειδή είμαι νεκρός

²⁶ Στην πραγματικότητα πρόκειται για μεταμέλεια

για τον Θεό. Αποκομμένος. Μετάνοια συμβαίνει όταν μέσα από τη συνειδητοποίηση των αμαρτιών μου αντιληφθώ ότι είμαι νεκρός για τον Θεό. Τίποτα λιγότερο από αυτό. Μια μετάνοια που αγνοεί αυτό το θεμελιώδες δεδομένο και ασχολείται με το να διορθώνει ό,τι είναι στραβό, είναι εξ αρχής εκτός στόχου. Ουσιαστικά είναι άκυρη. Μάλιστα είναι το στοιχείο που εμποδίζει τον άνθρωπο να πιστέψει. Ενώ καταλαβαίνει ότι διαπράτει αμαρτίες, δεν αντιλαμβάνεται ότι είναι νεκρός. Κι έτσι με τον «αέρα» του ζωντανού ξεκινά το έργο της αναμόρφωσης αναγνωρίζοντας, καταδικάζοντας και επανορθώνοντας, όποτε είναι δυνατόν, τις αμαρτωλές του πράξεις. Μια διαδικασία πραγματικά χαμένη, γιατί αν δεν καταλάβει ότι είναι νεκρός, παραμένει περήφανος ενώπιον του Θεού. Κάθε του φιλότιμη προσπάθεια να καταδικάζει την αμαρτία που βλέπει στη ζωή του δεν είναι αρκετή. Βασίζεται πάνω στην υπερηφάνεια αυτή. Είναι σαν να λέει στον Θεό «εγώ, ο απόγονος του Αδάμ, δε θα ανυπακούσω όπως ο προπάτοράς μου, αλλά θα εκτελέσω την εντολή Σου και θα ζήσω». Ενώ την ίδια στιγμή δε συνειδητοποιεί ότι παραβαίνει ήδη την εντολή της Καινής Διαθήκης - που είναι το να λάβει αιώνια ζωή δια της πίστεως.

Επειδή, για να υπακούσει κάποιος, είναι ανάγκη πρώτα να υπάρχει, και ένας νεκρός δεν μπορεί καν να υπάρξει στο επίπεδο

που ο Θεός καλεί σε υπακοή. Κανείς δεν μπορεί να σταθεί μπροστά στην αγιότητα του Θεού παριστάνοντας το ζωντανό, ενώ είναι νεκρός. Θεωρώντας μάλιστα ότι έχει την εξουσία να κάνει το καλό αντί για το κακό, έτσι ώστε να μπορεί να ελπίζει ότι θα κερδίσει την αιώνια ζωή. Αυτό ακριβώς είναι που τον αποκλείει από το να πατήσει στην ίδια την πίστη και του κρύβει τη στενή πύλη

Κανείς δεν μπορεί να αφηθεί στην πίστη, όταν θαρρεί έστω και λίγο στον εαυτό του. Επειδή η πίστη που σώζει λειτουργεί μόνο όταν ο δίχως απαιτήσεις αμαρτωλός άνθρωπος προσέρχεται, έχοντας συνειδητοποιήσει ότι είναι νεκρός, μπροστά στον Θεό και περιμένει να πάρει ζωή από Κείνον κι όχι όταν Τον πλησιάζει σαν ζωντανός που θέλει να συνεταιρισθεί μαζί Του. Η πίστη που σώζει περικλείει μέσα της αυτήν την επί της ουσίας μετάνοια και δε φαίνεται να μπορεί να λειτουργήσει χωριστά απ' αυτήν.

Για αυτόν το λόγο, μια τόσο φυσιολογική κίνηση στη ζωή του παιδιού του Θεού, όπως το να ομολογεί τις πτώσεις του μπροστά στον Πατέρα, επί πολλά χρόνια λειτούργησε για μένα σαν εμπόδιο στο να αντιληφθώ ότι κάτι δεν πάει καλά στη ζωή μου. Γιατί ο λόγος που ένιωθα καλά ήταν ότι σύμφωνα με τα ευσεβή μου στάνταρτς ήμουν εντάξει, χωρίς φυσικά να διατείνομαι ότι είμαι

και τέλειος. Δε μου περνούσε καθόλου από το μυαλό ότι ακόμα κι αν εκτελώ τέλεια όλες τις προτροπές του Χριστού, η «αγιότητά» μου παρέμενε απελπιστικά ανεπαρκής μπροστά στην αληθινή αγιότητα του Θεού.

Δυστυχώς σε κάθε άνθρωπο που βασιζεται στη θρησκευτικότητα του, διαφεύγει παντελώς το γεγονός ότι, η αγιότητα που απαιτεί ο Θεός προκειμένου να κοινωνήσει με τον άνθρωπο δεν είναι αυτή που προέρχεται από την υπακοή στις ηθικές εντολές Του, αλλά αυτή που προέρχεται από το γεγονός της δικαιοσύνης που λαμβάνουμε λόγω της εξιλαστήριας θυσίας του Χριστού. Αυτή την δικαιοσύνη που σαν «ένδυμα» πέφτει επάνω μας και καλύπτει την ανθρώπινη ανεπάρκεια αγιότητας.

Χρειάστηκε λοιπόν αρκετός καιρός για να καταλάβω ότι, ως απόγονος του Αδάμ, ήμουν απόλυτα χρεωκοπημένος μπροστά στον Θεό, ακόμα κι όταν έκανα ολόψυχες προσπάθειες να Τον ευαρεστήσω, ακόμα και όταν πετύχαινα να κάνω αυτά που θεωρούσα ότι μου ζητούνται. Κι αυτό επειδή απλώς για τον Θεό ήμουν νεκρός στο πνεύμα.

Το πρόβλημα του ανθρώπου δεν περιορίζεται στο γεγονός ότι πέφτει σε συγκεκριμένες αμαρτίες. Ωστόσο κάθε θρησκευτικός άνθρωπος εντοπίζει το πρόβλημα ακριβώς εκεί. Έτσι, όταν δεν

υπάρχει κάποια συγκεκριμένη αμαρτία στον ορίζοντα, νιώθει αυτάρκης και ασφαλής και ησυχάζει για λίγο.

Προσπαθώντας λοιπόν με ειλικρίνεια να ζήσω όπως ο Χριστός, έψαχνα με ζήλο κάθε εντολή Του, για να την εφαρμόσω στη ζωή μου, και είχα σχηματίσει απ' τη μελέτη μου της Γραφής μια πλήρη λίστα με τα θελήματα του Θεού. Πίστευα ότι ο Θεός έκανε το δικό Του μέρος, να μου χαρίσει δηλαδή τη συγχώρηση των αμαρτιών μου μέχρι τη στιγμή που αποφάσισα να τον ακολουθήσω, και τώρα ζητούσε από μένα το άλλο μισό, να εκτελέσω τις εντολές Του για να ολοκληρωθεί η σωτηρία μου και να πάω στον ουρανό. Έτσι, κάτι τόσο ευλογημένο, όπως το να ζει κανείς με ευσέβεια που γεννιέται από το Πνεύμα του Θεού μέσα μας, το αντικαθιστούσα σε υποταγή σε εντολές και μάλιστα το πρόσθετα, χωρίς να το καταλαβαίνω, μέσα στη λειτουργία της δικαίωσης, ως προϋπόθεση, για να ενεργοποιηθεί η σωτηρία του Χριστού.

Για πολλούς χριστιανούς το θέλημα του Θεού²⁷ γίνεται αντιληπτό στη σκέψη τους ως «οι λίστες με τα θελήματα» του Θεού. Φτιάχνουν, ασυνείδητα, λίστες με εντολές που βρίσκουν στην Καινή Διαθήκη, οι οποίες λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο που λειτουργούσε ο Μωσαϊκός νόμος στους Εβραίους. Δεν υπακούν στον Μωσαϊκό νόμο, αλλά σε έναν άλλο. Αυτό είναι που λέμε

²⁷ Το θέλημα του Θεού είναι να μας δώσει ζωή. Ιωάννης 6:39~40

νομικισμό²⁸. Πολλοί σήμερα μιλάνε για αυτόν εξαιρώντας τους εαυτούς τους με σιγουριά. Εντούτοις ζουν μέσα σε αυτόν. Ο Νομικισμός δεν έχει σχέση με την τήρηση του Μωσαϊκού νόμου. Ο όρος αυτός δεν έχει να κάνει με το ποιο είναι το περιεχόμενο του νόμου (αν δηλ, πρόκειται για το Μωσαϊκό ή κάποιον άλλο νόμο) αλλά με το ρόλο του νόμου αυτού. Αν οποιαδήποτε εντολή πέρα από αυτήν για πίστη στο πρόσωπο του Χριστού – ακόμα και αν αυτή αποτελεί προτροπή Αυτού ή των αποστόλων όσον αφορά τη φυσική ζωή – αποκτά την εξουσία να μας χορηγήσει δικαιοσύνη Θεού, τότε πρόκειται για «νόμο» με την αρνητική έννοια που τον χρησιμοποιεί ο Παύλος, εμπόδιο δηλαδή, για τη σωτηρία. Όσο κι αν ακούγεται σοκαριστικό, το να τοποθετήσω τις φυσικές και ηθικές εντολές που εμπεριέχονται στην Καινή Διαθήκη ως όρο για να σωθώ είναι νομικισμός. Όταν μέσα στην καρδιά μου είχα την πεποίθηση ότι το έργο του Χριστού δεν ήταν αρκετό, αλλά χρειαζόταν και οι εντολές που έβρισκα στην Καινή Διαθήκη, αυτό έκανε τη θυσία του Χριστού να είναι το ένα μισό και τη δική μου τήρηση των εντολών το υπόλοιπο του έργου που λέγεται λύτρωση, έμπαινα στην περιοχή του νομικισμού, έστω κι αν το έκανα, επειδή πίστευα ότι έτσι το ήθελε ο Κύριος.

²⁸ Νομικισμός είναι η αντίληψη ότι στην υπόθεση της Σωτηρίας του ανθρώπου, για να ισχύσει το λυτρωτικό έργο του Χριστού, θα πρέπει ο άνθρωπος να εκπληρώνει πιστά μια σειρά κανόνων.

Θυμάμαι την παραβολή με το σπίτι το κτισμένο στο βράχο και το άλλο το σπίτι στην άμμο. Η παραβολή αυτή πάντα μου άρεσε. Για τον εαυτό μου, βέβαια, δεν αμφέβαλλα ποτέ ότι χτίζω στην πέτρα. Και πέτρα θεωρούσα αυτά που έχω ήδη αναφέρει παραπάνω. Όλα όσα μου φαινόταν προφανώς σωστά: το να θέλω, να επιλέγω και να προσπαθώ ακούραστα για την «άγια ζωή». Δεν είχα ποτέ προβληματιστεί μήπως και η έγνοια μου περιοριζόταν μόνο στο κτίσμα που φαινόταν πάνω από το θεμέλιο και όχι στο ίδιο το θεμέλιο. Ότι αυτό που βλέπω ως εξωτερικό κτίσμα μπορεί να είναι εξίσου υπέροχο, φρεσκοβαμμένο και στολισμένο με αλέες και σιντριβάνια είτε είναι στο βράχο είτε στην άμμο. Το θεμέλιο όμως δοκιμάζεται από τον Θεό, όταν έρθουν οι ποταμοί στον καιρό της καταιγίδας.

Μέχρι τότε έχτιζα σε κάτι που βασιζόταν στη δυνατή μου θέληση, δηλαδή στον εαυτό μου, εξωτερικά όμως φαινόταν μια χαρά. Δεν μπορούσα να καταλάβω ότι χτίζω στην άμμο, επειδή το αντικείμενο της δράσης μου ήταν τα πράγματα του Θεού κι αυτό μου απέκρυπτε το γεγονός ότι στήριζα την ελπίδα μου και επένδυα πάνω στη δική μου θέληση και την αυτοπειθαρχία μου αντί για τον Κύριο. Αντίθετα μου φαινόταν πολύ στέρεο, πολύ ηρωικό και πολύ θεάρεστο να εστιάζει κανείς στη δική του άσκηση. Ήταν όμως άμμος. Ο Χριστός συνέχιζε να στέκεται έξω

από τη ζωή μου, απλώς εγώ δεν το παραδεχόμουν.

Ένα βασικό χαρακτηριστικό που έχει το κτίσιμο σε βράχο, ιδιαίτερα όταν μιλάμε για θεμελιώσεις της εποχής του Χριστού, είναι ότι ο χτίστης προσαρμόζεται σε αυτόν και όχι το αντίθετο. Στην άμμο, αντίθετα, ακριβώς επειδή είναι σαθρή, χτίζει κανείς όπως και με ό,τι θέλει, χωρίς να τίθεται θέμα προσαρμογής του στο θεμέλιο.

Στη θεμελίωση του δικού μου «σπιτιού» μπορεί να ήθελα τον Χριστό, αλλά κάπου εκεί δίπλα, χωρίς να το συνειδητοποιώ, πατούσα πολύ σταθερά και στον εαυτό μου, μηδενίζοντας²⁹ τα πάντα. Στην ουσία διαμόρφωνα την άμμο όπως μου άρεσε και έχτιζα εκεί πάνω. Είχε φτάσει όμως η ώρα στην οποία ο Ουράνιος Πατέρας μου με πολλή αγάπη, θα γκρέμιζε ο,τιδήποτε ήταν χτισμένο σε θεμέλιο που δεν ήταν αποκλειστικά δικό Του, επειδή έτσι ήταν αποφασισμένο από Αυτόν.

²⁹ Προσέξτε, εγώ ο Παύλος σας λέω ότι, αν κάνετε την περιτομή, ο Χριστός δεν θα σας ωφελήσει σε τίποτε. (Γαλ. 5:2) και όπου περιτομή συνεπάγεται λειτουργία του τύπου του Νόμου του Μωυσή.

κεφάλαιο 4

Σημαντικές Κατανοήσεις

Είχαν περάσει πια αρκετοί μήνες και εγώ συνέχιζα να είμαι στην ίδια κατάσταση, ίσως και χειρότερα. Εξωτερικά δεν έδειχνα τον πόλεμο που γινόταν μέσα μου, επειδή στην πραγματικότητα ήμουν πολύ περήφανος, για να εκφράσω ειλικρινά το πνευματικό μου αδιέξοδο. Με ελάχιστους ανθρώπους μοιράστηκα το πρόβλημά μου. Το να ανέβω στον άμβωνα και να κηρύξω μου ήταν εξαιρετικά δύσκολο και προσπαθούσα να το αποφεύγω. Βαθειά μέσα μου, η συνείδησή μου συνέχιζε κάθε πρωί να με ειδοποιεί ότι δεν είμαι εντάξει με τον Θεό. Είχα ένα μόνιμο βάρος στην ψυχή μου και η λύση δε φαινόταν. Ήταν εκείνη την εποχή που έπεσαν στα χέρια μου κάποια βιβλία από την χριστιανική βιβλιογραφία, όπως η «ανάλυση στην προς Ρωμαίους» του Κ. Μεταλληνού, το «Full Assurance» του Η. Ironside και το The Bible is True του S. C. Kwon, και αυτά με ωφέλησαν σε γνώση. Προς στιγμήν μάλιστα αισθάνθηκα ότι κάτι έγινε μέσα μου, και είναι αλήθεια ότι μου έγιναν κατανοητά πολλά πράγματα σχετικά

με το σχέδιο του Θεού να σώσει τον άνθρωπο, αλλά όλη αυτή η γνώση, για κάποιο λόγο δεν μπορούσε να μετουσιωθεί σε επίγνωση³⁰ και λύτρωση. Λες και υπήρχε κάτι που εμπόδιζε αυτό που υπήρχε στο μυαλό μου να γίνει δεκτό από την καρδιά μου.

Συνέχιζα να ανησυχώ και με τρόμαζε ο θάνατος. Αισθανόμουν ότι ήμουν χαμένος. Αναρωτιόμουν γιατί δεν μπορώ να γλιτώσω από όλο αυτό. Αναρωτιόμουν γιατί ο Θεός δε με βεβαίωνε για την αναγέννησή μου. Μήπως τελικά, τίποτε από όλα αυτά να μην ήταν αλήθεια; Αλλά πάλι, τι ήταν αυτό που συνέβη στις ζωές τόσων και τόσων ανθρώπων που τις ιστορίες τους μάθαινα από μικρός στο Κυριακό ή είχα διαβάσει τις βιογραφίες τους, οι οποίοι ομολογούσαν ότι και εκείνοι με τον ίδιο τρόπο αισθάνονταν ένα κενό μέσα τους και ένα βάρος τους αφαιρέθηκε μόλις ήρθαν στην επίγνωση του Χριστού;

Εξέταζα την πιθανότητα όλοι αυτοί οι άνθρωποι να έπεισαν τους εαυτούς τους ότι κάτι έγινε στη ζωή τους. Όμως οι βιογραφίες τους - όσων είχα ακούσει - ήταν τόσο διαφορετικές, το ίδιο και οι προσωπικότητές τους. Διαφορετικές κοινωνικές τάξεις, εποχές και κουλτούρες. Δεν μπορούσα να εξηγήσω πώς όλοι αυτοί οι διαφορετικοί άνθρωποι είχαν την ίδια εμπειρία. Άλλωστε, ακόμα κι αν έβρισκα μια ορθολογική εξήγηση, δε θα μπορούσα να

³⁰ «... ο δίκαιος δούλος μου θα δικαιώσει πολλούς διαμέσου τής επίγνωσής του· επειδή, αυτός θα σηκώσει τις ανομίες τους.»

Ησαΐας 53:11

ξεπεράσω την αλλαγή της στάσης τους μπρος στη ζωή³¹ και το θάνατο, καθώς και την ειλικρινή χαρά και ασφάλεια που χαίρονταν όλοι αυτοί.

Έχοντας την εύνοια να μεγαλώσω στο χριστιανικό περιβάλλον της οικογένειάς μου, είχα διδαχθεί από τους πιστούς γονείς μου τις αλήθειες για τα θέματα της σωτηρίας της ψυχής μου από πολύ μικρός. Εκείνοι είχαν ενσταλλάξει μέσα μου με επιμέλεια και πιστότητα ότι τίποτα δε μετράει στη ζωή περισσότερο απ' αυτό. Παρόλα αυτά όμως, όπως παθαίνουν πολλά παιδιά χριστιανικών οικογενειών, όλα αυτά μου ήταν χιλιοακουσμένα και στα αυτιά μου φάνταζαν κοινά. Η στενή πύλη που θεωρούσα ότι ήδη είχα περάσει παλιότερα, στην πραγματικότητα ήταν αρκετά φαρδιά, έστω κι αν η κοινωνική μου ζωή φαινόταν αρκετά στενή και κατά μία έννοια ασκητική. Παρότι δεν το παραδεχόμουν, μέσα μου εννοούσα να ζω κάνοντας χάρη στον Θεό να τον επιλέγω.

Ο καιρός περνούσε και είχα αρχίσει να το παίρνω απόφαση ότι μάλλον θα πρέπει να συμβιβαστώ σε μια διανοητική γνώση και να συνεχίσω τη ζωή μου όπως πριν. Από την άλλη όμως κάτι μέσα μου δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί με τίποτα άλλο πέρα από κάτι απολύτως γνήσιο. Θα γυρνούσε άραγε ο Θεός να με κοιτάξει; Θα

³¹ Ένα νικηφόρο πνεύμα για τη φυσική ζωή τους και μια σιγουριά απέναντι στο θάνατο. Άνθρωποι σαν το Hutson Taylor, τον G. Muller, την Fanny Crosby, την Amy Carmichel κ.α.

γινόταν στη δική μου ζωή αυτό που έχουν βιώσει τόσοι πιστοί Του; Θα μπορούσε να μου πάρει το βάρος αυτό της ενοχής και να με βεβαιώσει ότι με αποδέχεται; Σκεφτόμουν μάλιστα τότε : «Ενώ ξέρω ότι η σωτηρία του ανθρώπου έρχεται από τον Θεό δια του Χριστού, γιατί δεν μπορώ να βεβαιωθώ ότι ισχύει για μένα;» Συνέχιζα λοιπόν να ζητάω σωτηρία και να περιμένω, όταν μια μέρα διάβασα ένα εδάφιο στην προς Ρωμαίους, στο οποίο έλεγε ότι ο Θεός δικαιώνει τον ασεβή. Συλογίστηκα λοιπόν ότι για να μην μπορώ να λάβω βεβαιότητα για τη δικαίωση που ο Θεός δίνει, αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να είμαι χειρότερος και από ασεβή. Όπως έχω ήδη αναφέρει, είχα ζήσει μια πολύ ηθική ζωή, προσπαθούσα να είμαι καλός με όλους τους γύρω μου. Η συνείδησή μου ήταν ναρκωμένη μέσα σε ένα πολύπλοκο σύστημα αυτοδικαίωσης³², και έτσι αδυνατούσα να δω την αλήθεια.

Τότε όμως ήταν που, πραγματικά, κάτι άρχισε να κινείται μέσα μου προς το να κατανοήσω κάτι σημαντικό. Συνειδητοποίησα ξαφνικά ότι ζω μπροστά σε έναν Θεό που τα βλέπει όλα και ξέρει τα πάντα για μένα. Σε έναν Θεό που ακόμα και πριν ανέβει ο λόγος στο στόμα μου τον γνωρίζει. Που δεν έχει καμιά ανάγκη και δεν είναι εξαρτημένος από ο,τιδήποτε προέρχεται από μένα. Απεναντίας, εγώ εξαρτώμαι από Αυτόν. Ενώ λοιπόν με ξέρει τόσο

³² Έδινα ο ίδιος δηλ, στον εαυτό μου τους «πόντους» στην πνευματική μου πορεία αναλόγως με το πόσο κατάφερα να υπακούσω στον ηθικό νόμο του Θεού και στο σύνολο των σημείων που όριζα ως θέλημά Του (τύποι, συνήθειες, τελετές κλπ).

καλά, γνωρίζει τις αμαρτίες μου και τον εαυτό μου καλύτερα από εμένα τον ίδιο, συνεχίζει να μου δίνει τη φυσική μου ζωή, να με προμηθεύει με αγαθά και με λογής - λογής χαρές απλόχερα. Την ίδια στιγμή που εγώ προσπαθώ κάτι να του παραστήσω, να του προσφέρω. Τι θα μπορούσα λοιπόν εγώ να δώσω στον Θεό που να αξίζει;

Με βάση αυτή τη σκέψη άρχισα να αναλογίζομαι όλη μου τη ζωή, και τότε είδα ξαφνικά τον εαυτό μου σαν έναν άθλιο εμποράκο. Αντιλήφθηκα ότι όλη μου τη ζωή προσπαθούσα να «πουλήσω» πράγματα στον Θεό, σε αντάλλαγμα επίγειας ευλογίας και βέβαια της αιώνιας ζωής. Έκανα το «θέλημα του Θεού», για να είμαι σίγουρος ότι έχω την εύνοιά Του. Το φρόνημα μου ήταν ότι είμαι σε μια σύμβαση με τον Θεό που ο κάθε ένας από τους δύο μας έχει τις δικές του υποχρεώσεις. Τώρα όμως έβλεπα καθαρά ότι στην καλύτερη περίπτωση ο Θεός δεν είχε καμιά υποχρέωση κι ούτε με είχε καθόλου ανάγκη. Έτσι είπα: Ω Θεέ μου, εγώ ο ίδιος είμαι ο αμαρτωλός, και σαν να μη φτάνουν τα αμαρτήματα που σιγοκαίνε μέσα μου χωρίς να τα εκφράζω και Συ όμως τα ξέρεις, έρχομαι μπροστά Σου και καμώνομαι τον καλό και τον ανήξερο; Ξαφνικά άρχισα να συνειδητοποιώ ότι η αμαρτία μου, που δεν την παρατηρούσα μέχρι τότε μέσα μου, επειδή ζούσα «ευσεβώς», με διαπερνούσε ολόκληρον, μολύνοντας κάθε έκφραση της ζωής μου, έχοντας κορωνίδα της την θρησκευτικού τύπου

αυτοδικαίωση, και τότε ένιωσα μια βαθιά αποστροφή για ο,τιδήποτε θρησκευτικό είχα ζήσει. Τις συνήθειες, τις τελετές, τους τύπους, τα θρησκευτικά «πρέπει». Τα αισθανόμουν όλα αυτά, μαζί με τις υπόλοιπες αμαρτωλές μου πράξεις, σαν ένα τεράστιο εμπόδιο να σωθώ. Τα «τραβούσα» από πάνω μου να ξεκολλήσουν. Ένωθα ντροπή για τις ίδιες τις καλές μου πράξεις, γιατί τις «πουλούσα» μπροστά στον Θεό, και όλο αυτό το απέρριψα με αποστροφή. Έτσι απογυμνωμένος από όλα αυτά, άφησα τον εαυτό μου να φανερωθεί μπροστά στον Θεό, όπως ήμουν χωρίς κανένα κάλυμμα.

Για όλη μου τη ζωή η αμαρτία μου δεν περιοριζόταν μόνο στις αμαρτωλές μου συμπεριφορές, όπως νόμιζα, αλλά με διαπερνούσε ολόκληρο. Επιτέλους όμως, αυτό μου είχε γίνει αντιληπτό. Αν και ακόμα δεν είχα γλιτώσει από το βάρος της, αυτό που είχε συμβεί εκείνη την ημέρα ήταν ένα σημαντικό βήμα προς τη λύτρωση. Ο αμαρτωλός ήμουν εγώ ολόκληρος!

κεφάλαιο 5

Ασεβής και Αμαρτωλός

Ο απόστολος Παύλος λέει στην προς Ρωμαίους ότι ο Θεός δικαιώνει μέσω της πίστης τον ασεβή. Αποκαλούμε ασεβή κάποιον που καταπατά τη θεία ή την ανθρώπινη ηθική. Ο όρος έχει αρκετά υβριστική χροιά και ίσως μας φαίνεται ότι ασεβής είναι ένας τύπος χλευαστή, που δεν τον συναντάς και κάθε μέρα. Στην πραγματικότητα όμως είναι κάτι πολύ πιο συνηθισμένο και έχει πολλές παραλλαγές. Ένα από τα κύρια συστατικά του είναι η αδιαφορία. Το να μη δίνει κανείς σημασία σε κάποιον ή κάτι. Δε σέβομαι λόγου χάρη τη φύση, όταν αδιαφορώ για αυτήν και τους νόμους της, και έχω κάποιες συνέπειες απ' αυτό. Το ίδιο και όταν κάνω κάτι τέτοιο σε ανθρώπους. Τα πράγματα σοβαρεύουν, όταν έχω αυτή τη στάση απέναντι στον Θεό. Αλλά και πάλι, το να είναι κάποιος ασεβής προς τον Θεό, είναι επίσης κάτι πολύ πιο κοινό από όσο νομίζουμε. Ασέβεια στον Θεό είναι στη βάση του το να ζει κανείς αδιαφορώντας για Αυτόν. Αδιαφορώντας δηλαδή για το τι λέει. Επειδή ο Θεός μιλάει, και μάλιστα μιλάει για αιώνες, και θα πρέπει κάθε άνθρωπος που θέλει να γλιτώσει το θάνατο, να

λάβει σοβαρά υπόψη του ό,τι ο Θεός λέει. Μ' αυτήν την έννοια ασεβής δεν είναι μόνο αυτός που ρίχνεται στην αμαρτία και την αποστασία ζώντας αμέριμνα, ενώ θα έπρεπε να προβληματίζεται για τη ζωή του, αλλά είναι ακόμα κι αυτός που προτιμάει το δικό του τρόπο να πλησιάσει τον Θεό μην υπολογίζοντας τι ο ίδιος ο Θεός έχει ορίσει. Αυτός που θέλει να δίνει τις δικές του εκδοχές στις οδηγίες του Θεού, κι έτσι να ακολουθεί μάλλον την καρδιά του, αντί να νοιάζεται να την κατευθύνει εκεί ακριβώς που ο Θεός τον συμβουλεύει³³. Στην ουσία βέβαια, ο ασεβής είναι αυτός που είναι, επειδή στη βάση του είναι αμαρτωλός. Η ασέβεια είναι καρπός της αμαρτωλής μας ύπαρξης. Τι εννοούμε όμως πάλι με τη λέξη αμαρτωλός;

Για να πάρουμε μια ιδέα σχετικά με το τι σημαίνει αυτή η έννοια απ' τη βάση της, θα πρέπει να ανατρέξουμε εκεί που πρωτοεκδηλώθηκε αυτό το φαινόμενο, στον κήπο της Εδέμ. Εκεί, μας λέει η πολύ παλιά ιστορία, ο άνθρωπος απέκτησε τη γνώση του καλού και του κακού με σκοπό να αυτονομηθεί και να γίνει σαν θεός. Αυτό το ίδιο σπέρμα μέσα στην ανθρώπινη νοοτροπία διαπερνά κάθε δράση του ανθρώπου σε όλους τους αιώνες έκτοτε και είναι ο βασικός πυρήνας της αμαρτίας του ανθρώπου. Μέσα από χιλιάδες εκφάνσεις, ο άνθρωπος προσπαθεί πάντα να νιώσει τον εαυτό του ως ον που διαθέτει ζωή το ίδιο. Και ως τέτοιο στη

³³ Στην πίστη.

συνέχεια, είτε να ταχθεί ενάντια στον Θεό (αθεϊστές, χλευαστές κλπ), είτε να αδιαφορήσει τελικά (η μεγάλη μάζα των ανθρώπων) είτε ακόμα να γίνει ζηλωτής υπέρ του Θεού (θρησκευόμενοι). Το κίνητρο όμως πάντοτε είναι να νιώσει ακέραιος και ανεξάρτητος, κύριος του εαυτού του, είτε «είναι με τον Θεό» είτε εναντίον Του. Στην ουσία βέβαια παραμένει πάντοτε εναντίον Του, επειδή ακριβώς αυτή είναι η πεμπτουσία της αμαρτίας και από κει πηγάζει κάθε αμαρτωλή πράξη. Γι αυτό και η θρησκεία δεν εμποδίζει την αμαρτία να υπάρχει μέσα στον άνθρωπο, έστω κι αν κάποιες εκδηλώσεις ανηθικότητας περιορίζονται. Όσο ο άνθρωπος θέλει να έχει από μόνος του ζωή, έξω από τη ζωή που του χαρίζεται μέσω του Πνεύματος, είτε αυτή τη ζωή την «προσφέρει» στον Χριστό είτε στο διάβολο, παραμένει στο κράτος της αμαρτίας.

Ο Αδάμ λοιπόν προχώρησε τρώγοντας από το απαγορευμένο δέντρο. Και βέβαια έγινε αυτό που ο Θεός τον είχε προειδοποιήσει, βίωσε το θάνατο, καθώς με αυτή του την επιλογή αποκόπηκε από τον Θεό. Το δέλεαρ στην πρόταση του φιδιού ήταν ότι η γνώση του «αγαθού και του πονηρού» θα του άνοιγε τα μάτια και θα τον έκανε «σαν θεό». Αυτό που του απέκρυψε όμως ο διάβολος - λέγοντάς του ευθέως ψέματα - ήταν ότι τρώγοντας από το δέντρο της γνώσης του καλού και του κακού θα έχανε την κοινωνία με τον Θεό. Επειδή όμως η ζωή του προερχόταν από τον Θεό, μόνο σε

ενότητα με Αυτόν μπορούσε να συνεχίσει να την έχει. Εάν έσπαγε αυτή την ενότητα διαλέγοντας να έχει την εξουσία της γνώσης του καλού και του κακού, θα γινόταν αυτόνομος και τότε αμέσως θα πέθαινε. Θα πέθαινε, όχι γιατί ο Θεός θα τον εκδικείτο, αλλά απλώς γιατί η «κατασκευή» του δεν προέβλεπε ζωή αφ' εαυτού του. Δεν προέβλεπε ζωή σε κατάσταση αποκοπής από το Θεό, παρά μόνο ζωή που θα πήγαζε από τη ζωή του δημιουργού του. Είναι εντυπωσιακό πως, παρόλο που σπάζοντας την ενότητα με τον Πλάστη του πέθανε πνευματικά, συνεχίζει για αιώνες τώρα να αυταπατάται θεωρώντας ότι, καθώς γνωρίζει το καλό και το κακό, με κάποιον τρόπο είναι ικανός να επιλέξει το καλό και παρουσιάζοντάς το στον Θεό να μπορέσει να ζήσει. Κι αυτό, γιατί δε συνειδητοποιεί ότι αυτομάτως, πριν να προλάβει να κάνει ο,τιδήποτε άλλο, η ίδια η αυτονόμηση από τον Θεό σημαίνει για αυτόν θάνατο. Είναι ίσως το πιο δύσκολο πράγμα στον άνθρωπο όλων των εποχών να συνειδητοποιήσει ότι δεν έχει αφ' εαυτού του ζωή³⁴. Ότι δεν μπορεί δηλ. να πράξει το αγαθό, παρά μόνο ως αποτέλεσμα της ζωής που του διοχετεύεται από τον Θεό. Μάλιστα, ακόμα και σε αυτό το επίπεδο, το να δεχθεί το λόγο του Θεού που του λέει ότι είναι αμαρτωλός απαιτεί πίστη. Πολύ πριν πράξει ο,τιδήποτε, ο άνθρωπος είναι αμαρτωλός και

³⁴ Αυτό είναι και το πιο κρίσιμο σημείο στη διαδικασία του να στραφεί στον Κύριο ως Αυτορωτή

αποκομμένος από τον Θεό. Γεννιέται έχοντας ήδη χάσει την αιώνια ζωή και ψάχνοντας υποκατάστατα προκειμένου να ζήσει, προσπαθεί να αντλήσει ζωή πρώτα από τον εαυτό του και ύστερα από το περιβάλλον του (η προσπάθεια αυτή εκφράζεται με εγωισμό, υπερηφάνεια, αλαζονεία, πλεονεξία, ζήλεια, θυμό, κακές επιθυμίες όλων των ειδών κλπ). Όμως, όσο μακριά κι αν φτάσει, δεν είναι δυνατόν να καταφέρει να ξεδιψάσει την ύπαρξή του ούτε να υποκαταστήσει την απουσία ζωής του Θεού, για την οποία είναι πλασμένος.

Με βάση τα παραπάνω, δεν είναι δύσκολο να συνειδητοποιήσει κανείς ότι οι αμαρτωλές πράξεις δεν είναι παρά η απόπειρα του ανθρώπου να φέρει στη ζωή του την πληρότητα και την ικανοποίηση που θα του έφερνε η κοινωνία με τον Θεό, αποκομμένος όμως από Αυτόν. Μια εξ ορισμού καταδικασμένη προσπάθεια, που φέρνει μόνο πόνο, απογοήτευση, δυστυχία, αφού ο άνθρωπος παλεύει να λειτουργήσει ενάντια στις προδιαγραφές του. Κι έτσι, αφού δεν μπορεί να το πετύχει, καταλήγει σε όλων των ειδών τις αντιθέσεις με τον Θεό, σε πράξεις και στάσεις που βλέπουμε στην καθημερινή μας ζωή και τις χαρακτηρίζουμε γενικά με τον όρο «αμαρτία».

Όμως ο Θεός επιμένει με το πλάσμα Του και δεν εγκαταλείπει την προσπάθειά Του να το φέρει και πάλι κοντά Του! Θέλοντας να κάνει φανερή στον άνθρωπο την κατάσταση της αποκοπής του

χρησιμοποίησε την ίδια τη γνώση του καλού και του κακού μέσα από τη συνείδηση του ανθρώπου και αργότερα μέσα απ' τον Μωσαϊκό νόμο. Τόσο ο Νόμος όσο και η συνείδηση λειτουργούν προς τον ίδιο σκοπό, ο οποίος είναι να γίνει φανερή η κατάσταση του θανάτου που ζει ο άνθρωπος. Κι όλο αυτό, γιατί ο Θεός από την πλευρά Του θέλει διακαώς να συνδεθεί και πάλι με το πλάσμα Του και να του δώσει αιώνια ζωή. Αυτό ακριβώς είναι το θέλημα του Θεού. Κι ενώ τα σχέδια του Διαβόλου ήταν να αποκόψει τον άνθρωπο από τον Θεό - και το πέτυχε αρχικά - ο Χριστός, καθώς πλήρωσε ο ίδιος το κόστος με την θυσία Του, τα ακύρωσε, και τώρα μέσω της πίστης σε Αυτόν, μας διοχετεύει τη Ζωή τού Πατέρα που μας έλειπε. Εάν κατά τη διάρκεια της φυσικής ζωής μας γίνει αυτό, κατανοήσουμε δηλαδή, ότι είμαστε αποκομμένοι από τον Θεό και την υποδούλωσή μας στο θάνατο και κοιτάζουμε με πίστη τον Ιησού ως το μοναδικό πέρασμα στη ζωή, τότε η εξιλαστήρια θυσία του Αμνού του Θεού ισχύει λυτρωτικά επάνω μας και αποκαθίσταται η κοινωνία μας με τον Θεό. Ο Θεός μάς γεννά σαν νέα ύπαρξη που έχει πια αιώνια ζωή και έχουμε εκπληρώσει το «θέλημα του Θεού», ακυρώνοντας για τον εαυτό μας όλο το σχέδιο του διαβόλου. Παύει πια η κατάσταση αποκοπής από τον Θεό εξαιτίας των γονιδίων του Αδάμ που φέρουμε, και ο Θεός μας ενώνει με τον εαυτό Του!

Αν όμως δε συμβεί αυτό, τότε αποτύχαμε να εκπληρώσουμε το

θέλημα του Θεού και πρόκειται να καταλήξουμε στην απώλεια. Αυτή είναι η τραγική περίπτωση του να μη μας έχει «γεννήσει» ο Θεός. Έτσι συνεχίζουμε να «εργαζόμαστε» για λογαριασμό της ανομίας κι η αμαρτία μας μένει επάνω μας μέχρι τη στιγμή που θα αφήσουμε τον κόσμο, οδηγώντας μας στην απώλεια, καθώς χάσαμε τη μοναδική ευκαιρία να ενωθούμε ξανά με τον Θεό στο μικρό τόξο της φυσικής μας ζωής πάνω στη γη.

κεφάλαιο 6

Ζωή Αιώνια

Ήταν 12 Αυγούστου του 1994, και εκείνο το βράδυ θα πήγαινα στη συμπροσευχή της εκκλησίας μας. Έφτασα εκεί και, ενώ οι υπόλοιποι άρχισαν να προσεύχονται, άνοιξα τη Γραφή³⁵ που βρισκόταν στο μπροστινό κάθισμα και άρχισα να διαβάζω. Διάβαζα και πάλι την προς Ρωμαίους. Δεν ξέρω πόσες φορές εκείνο τον καιρό είχα διαβάσει αυτή την επιστολή. Άρχισα από τα δύο πρώτα κεφάλαια και προχώρησα στο τρίτο. Μα εκείνη τη φορά είχα τόσο πολύ απορροφηθεί απ' το κείμενο, που διαβάζοντας η ώρα πέρασε και οι αδελφοί σηκώθηκαν για την προσευχή της απόλυσης. Σηκώθηκα μηχανικά μαζί τους συνεχίζοντας να διαβάζω. Είχα φτάσει στο 21 εδάφιο:

«Τώρα δε χωρίς νόμου η δικαιοσύνη του Θεού εφανερώθη, μαρτυρουμένη υπό του νόμου και των προφητών, δικαιοσύνη δε

³⁵ Σε μετάφραση του Ν. Βάμβα.

του Θεού διά πίστεως Ιησού Χριστού εις πάντας και επί πάντας τους πιστεύοντας διότι δεν υπάρχει διαφορά· επειδή πάντες ήμαρτον και υστερούνται της δόξης του Θεού. (Ρωμ. 3:21-23)

Ως εδώ η ανάγνωση κυλούσε όπως πάντα. Όλα γνωστά και κατανοητά. Στο 24 όμως έλεγε :

«δικαιούνται δε δωρεάν με την χάριν αυτού διά της απολυτρώσεως της εν Χριστώ Ιησού» (Ρωμ. 3:24)

Τότε εκεί, όπως στεκόμουν όρθιος και διάβαζα, αυτό το «δικαιούνται» μου εξηγήθηκε. Το είχα διαβάσει πάρα πολλές φορές, αλλά ποτέ δεν είχα σκαλώσει επάνω του. Ξαφνικά συνειδητοποιούσα ότι «δικαιούνται» δε σημαίνει ότι έχουν δικαιώματα σε κάποια δωρεά, τους ανήκει δηλαδή μερτικό, όπως νόμιζα(!), αλλά ότι δικαιώνονται δωρεάν! Πόσες φορές δεν είχα διαβάσει αυτό το εδάφιο στη ζωή μου, κι όμως ποτέ πριν δεν είχα συνειδητοποιήσει τι σήμαινε αυτό στα αρχαία ελληνικά. Καθώς το κατανοούσα για πρώτη φορά στη ζωή μου, ο Θεός μου μίλαγε μέσα μου και μου έλυne το πρόβλημα των αμαρτιών μου. Μου απαντούσε προσωπικά στο ερώτημά μου για το πώς μπορώ να δικαιωθώ, και την ίδια στιγμή, χωρίς εγώ να κάνω κάτι, η δικαιοσύνη του Θεού, σαν κάτι που χυνόταν πάνω μου, με έλουζε

ολόκληρο και με άλλαζε αμετάκλητα. Εκείνο το βάρος της ενοχής που με πλάκωνε μήνες τώρα, έφυγε από πάνω μου. Στο μυαλό μου δε, γινόταν μια απίστευτα μαζική μετατόπιση - ανακατάταξη πληροφοριών. Ήταν σαν κάποιος μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα να μου εξηγεί τα πάντα, σχετικά με εμένα και τη σχέση μου με τον Θεό, βάζοντας κάθε τι στη θέση του και διορθώνοντας τις λανθασμένες τοποθετήσεις μου. Κρατούσα τη Γραφή στα χέρια μου κοιτώντας ξανά και ξανά το εδάφιο, χωρίς να μπορώ να πιστέψω αυτό που μου συνέβαινε. Άκουγα τον ύμνο «Δόξα λατρεία και τιμή» και οι φράσεις του συντονίζονταν βαθιά με κάθε κομμάτι της ύπαρξής μου. Το είναι μου δοξολογούσε. Η «ευγνωμοσύνη καρδιών» ήταν η ευγνωμοσύνη που ξεπηδούσε σαν χείμαρρος απ' την καρδιά μου και αυτό το «δια την χάριν εν Χριστώ» γέμιζε αγαλλίαση το πνεύμα μου.

Γύρισα ανάλαφρος στο σπίτι μου και είπα στη γυναίκα μου ότι ο Θεός επιτέλους με αναγέννησε. Τους τελευταίους μήνες είχαμε μιλήσει τόσο πολύ για όλα αυτά, είχε προσπαθήσει πολύ να με βοηθήσει, αλλά τίποτα δεν είχε συμβεί. Τώρα λοιπόν δυσπιστούσε. Ωστόσο την επόμενη μέρα το πρωί που ξύπνησα, η σκέψη ότι δεν είμαι εντάξει με τον Θεό δεν ήταν πια εκεί. Είχε γίνει αυτό που αναφέρεται στον Ιερεμία για την Ιερουσαλήμ: ο Θεός με είχε συναντήσει και μου είχε πει «ζήσε!».

«Αρα η πίστις είναι εξ ακοής, η δε ακοή διά του λόγου του Θεού.»
(Ρωμ. 10:17)

Σε μένα αυτό είχε γίνει το προηγούμενο βράδυ. Μέσα στην καρδιά μου είχε έρθει επιτέλους η αληθινή μαρτυρία του Θεού: ότι ζωή αιώνια έχω «εν τω Υιώ Αυτού»!

κεφάλαιο 7

Πίστη

«Πλην, όταν έρθει ο Υιός τού ανθρώπου, άραγε θα βρει την πίστη επάνω στη γη;» (Λουκ. 18:8)

Ήταν πριν από πολλά χρόνια θυμάμαι, που κάποιος πρεσβύτερος και πολύ αγαπητός αδελφός σχολιάζοντας αυτό το εδάφιο μου είπε:

Ποια νομίζεις ότι είναι η σημαντικότερη λέξη σε αυτό το εδάφιο;

Η «πίστη», του απάντησα.

Όχι, μου λέει, το «την».

Στα γραπτά του αποστόλου Παύλου γίνεται επανειλημμένα φανερό το ενδιαφέρον του να διατηρήσει «την» πίστη. Αν προσέξουμε, θα δούμε ότι δε μιλάει εδώ για την προσωπική του βεβαιότητα, αλλά για το σύνολο της πληροφορίας που οδηγεί στη

σωτήρια αποκάλυψη του Θεού, και το οποίο ήταν πιστωμένος να μεταδώσει στα έθνη. Γι' αυτό και διαρκώς την περιγράφει, προτρέπει για αυτή, σε πολλές περιπτώσεις μιλάει παθιασμένα εναντίον αυτών που την υποσκάπτουν, δε διστάζει να τα βάλει μάλιστα και με αυτούς που θεωρούνταν «στύλοι» της εκκλησίας. Όταν δε καταλαβαίνει ότι το τέλος της ζωής του πλησιάζει, γράφει στον Τιμόθεο: «την πίστη διατήρησα».

Σήμερα, ζούμε σε μια εποχή που η λέξη «πίστη» έχει πάρει κάθε λογής περιεχόμενο, από το εντελώς αυθαίρετο μέχρι το εντελώς αληθινό. Αν υπάρχει κάποιος λόγος για να αναφερθώ κι εγώ -άλλος ένας - σ' αυτό το θέμα είναι ότι δυστυχώς δε σώζει η όποια πίστη ανεξαρτήτως περιεχομένου. Είναι «Η» πίστη όπως αναφέρει ο Παύλος, που σώζει. Ωστόσο πολλοί άνθρωποι σήμερα μιλούν για πίστη έχοντας μια γενική αίσθηση ότι πίστη είναι να διάκεισαι με ζήλο προς τα πράγματα του Θεού κι ο Θεός, σίγουρα, κάτι θα κάνει και με σένα. Αποτέλεσμα αυτής της αντίληψης είναι ένα παράδοξο φαινόμενο που συναντάμε πολύ συχνά πια: να ισχυρίζεται κάποιος ότι πιστεύει, κι όμως το τοπίο μέσα του να είναι ακριβώς σαν να μην πιστεύει - να βασανίζεται από αμφιβολίες, ανασφάλεια, και ακαθόριστη ενοχή. Όμως η πίστη και η εσωτερική ειρήνη είναι πράγματα αλληλένδετα. Η ειρήνη με τον Θεό είναι το αμεσότερο έργο της πίστης.

Από τη στιγμή που κάποιος θα πιστέψει, το πνεύμα του

αναπαύεται στον Κύριο. Δεν μπορώ να φανταστώ πώς γίνεται να στέκεται κανείς στην πίστη, αλλά να μην έχει τη «μαρτυρία» ότι έχει ζωή αιώνια και ότι, όταν φύγει από αυτόν τον κόσμο, θα είναι με τον Χριστό. Ωστόσο τέτοιοι άνθρωποι υπάρχουν και το τραγικό είναι ότι στην πραγματικότητα διαθέτουν πολύ περισσότερη πίστη από αυτή που χρειάζεται. Την εφαρμόζουν όμως σε άλλο σημείο. Είναι ικανοί να πιστέψουν μια μεγάλη γκάμα υποθετικών θεωριών, μυστικιστικών αποκαλύψεων, δογμάτων, θαυματουργικών γεγονότων, ακόμα και εξαιρετικά δύσκολων θρησκευτικών πρακτικών, όταν όμως έρθει η ώρα να αφήσουν τον εαυτό τους να ακουμπήσει στον Χριστό, αδυνατούν. Αυτό συμβαίνει επειδή το αντικείμενο της πίστης τους δεν είναι ο Χριστός. Μάλιστα κάποιιοι πασχίζουν με όλη τους τη δύναμη να παράγουν οι ίδιοι πίστη, (αποκρούοντας με ψυχικούς τρόπους τους φόβους τους και διώχνοντας πανικόβλητοι κάθε αμφιβολία τους) αντί να εμπιστευτούν έτσι όπως είναι, γυμνοί και αδύναμοι, τον Κύριο. Με μια τέτοιου είδους πίστη βέβαια, είναι εντελώς λογικό να υπάρχουν φόβοι για έναν άνθρωπο μην καταλήξει στην απώλεια, επειδή μπορεί αυτή η «πίστη» του να αποδειχθεί όχι μόνο ανεπαρκής αλλά και ολέθρια, επειδή δεν είναι γνήσια. Εκτός από «την» πίστη (την πίστη ως περιεχόμενο, δηλαδή το τι πιστεύει κανείς) υπάρχει και η πίστη ως δυνατότητα του ανθρώπου. Το να εξασκούμε πίστη σε λόγους, απόψεις, πρόσωπα,

είναι ανθρώπινο χαρακτηριστικό. Και πραγματικά κινεί την ανθρώπινη ιστορία. Αυτή η πίστη δημιουργείται στην καρδιά του ανθρώπου, καθώς αυτός ανταποκρίνεται στο μήνυμα, στο «ρήμα», που του δηλώνεται. Η πίστη που οδηγεί στη σωτηρία είναι αυτή που υπάρχει ως ανταπόκριση στο ρήμα του Θεού, που ουσιαστικά είναι και αυτό που την γεννά. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι μοιάζει σαν την μουσική που ακούμε από ένα βιολί. Ο ήχος βγαίνει απο αυτό το όργανο σαν φυσική ανταπόκριση στην δεξιότητα του βιολονίστα. Όπως δεν μπορεί κανείς να ξεχωρίσει τη μουσική απο το παίξιμο του βιολονίστα, έτσι δεν μπορεί να ξεχωρίσει το ρήμα του Θεού από την πίστη που γεννάει στον άνθρωπο. Ωστόσο, χωρίς ρήμα δεν υπάρχει πίστη³⁶. Για αυτό το λόγο μπορούμε να καταλήξουμε ότι η πίστη που σώζει δεν έχει διαβαθμίσεις. Ή υπάρχει ή όχι. Υπάρχει όταν το ρήμα³⁷ του Θεού έχει έρθει στην καρδιά μας και το έχουμε δεχθεί. Δεν υπάρχει, όταν αυτό

³⁶ Εδώ θα μπορούσε βέβαια να ισχυριστεί κανείς ότι χωρίς τη συμμετοχή του ανθρώπου, επίσης δεν μπορεί να υπάρξει πίστη. Αυτός όμως που λέει κάτι τέτοιο δε συνειδητοποιεί τη διαφορά του ότι η πίστη είναι εργαλείο αντίληψης της πραγματικότητας, ενώ το ρήμα του Θεού δύναμη που δίνει ζωή. Το ρήμα του Θεού δημιουργεί και συστήνει τα πάντα. Η πίστη αντίθετα μπορεί μόνο να λάβει. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να δημιουργήσει μέσω της πίστης τίποτα που δεν έχει βγει απο το στόμα του Θεού. Ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο να μπορεί να πιστεύει. Κι αυτός πιστεύει ή όχι στο λόγο του Θεού εξαιτίας μιας βαθιά κρυμμένης άγνωστης για εμάς διαδικασίας, γνωστής ωστόσο στον Θεό.

³⁷ Στην Καινή Διαθήκη, όπου ο ιερός συγγραφέας θέλει να δηλώσει τη δημιουργική διάσταση αυτού που ο Θεός λέει, χρησιμοποιεί τη λέξη «ρήμα» αντί αυτό της συνωνύμου λέξης «λόγος» που στις μεταφράσεις έχει αντικαταστήσει την πρώτη σχεδόν παντού..

απουσιάζει. Είναι χαρακτηριστικό ότι αυτό υπογραμμίζει και ο Ιησούς, όταν οι μαθητές του ζητάνε να τους αυξήσει την πίστη. Τους λέει «Αν έχετε πίστη σαν κόκκον σιναπιού, θα πείτε σ' αυτό το βουνό: Πήγαινε από εδώ εκεί, και θα πάει, και δεν θα είναι σε σας τίποτε αδύνατο.» (Ματθαίος 17:20). Ενώ αυτό που έρχεται λογικά στη σκέψη είναι ότι κάτι τόσο μεγάλο όπως το να μετακινηθεί ένα βουνό, προέρχεται από μια μεγάλη πίστη, ο Ιησούς δηλώνει ότι καθοριστικό για να συμβούν μεγάλα ή μικρά πράγματα είναι το να υπάρχει η πίστη. Και σύμφωνα με αυτά που είπαμε παραπάνω, να υπάρχει ρήμα για αυτά. Κατά συνέπεια το βουνό μπορεί να μετακινηθεί πολύ απλά όταν υπάρχει το ρήμα, - δηλαδή όταν ο Θεός δώσει έναν λόγο που να λέει «να κινηθεί το βουνό» - και εμείς τον δεχτούμε, ακόμα και με την ελάχιστη πίστη μπορούμε να πούμε στο βουνό να μετακινηθεί.

Όταν έχει κανείς επί μακρόν μια λανθασμένη αντίληψη για το περιεχόμενο που ο Θεός θέλει να έχει η πίστη του, ουσιαστικά δεν έχει το ρήμα Του. Μάλιστα το να στρέφει όλο το ενδιαφέρον και την πίστη του προς τα εκεί, στο μέτρο που αυτό δεν είναι αλήθεια, τον εμποδίζει από το να δημιουργηθεί αληθινή πίστη μέσα του. Η ζητούμενη πίστη δηλαδή δε θα υπάρξει ποτέ. Θα υπάρξουν άλλες «πίστεις», ανθρώπινα σοφίσματα και ειλικρινείς προσπάθειες αλλά όχι πίστη που σώζει. Από μια τέτοια παρανόηση λοιπόν, μπορεί να καταλήξουμε με τη λέξη «πίστη», να υποδηλώνουμε

ακόμα και την αδυναμία κάποιου να εμπιστευτεί τον Κύριο.

Για αυτό το λόγο, το σωστό περιεχόμενο του μηνύματος του ευαγγελίου του Θεού που το ορίσαμε στην αρχή ως «η» πίστη, αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Η γνήσια πληροφορία σχετικά με το ευαγγέλιο του Χριστού είναι το ρήμα του Χριστού. Καθώς το ρήμα φτάνει στη διάνοια του ανθρώπου και ο Θεός το ερμηνεύει μέσα του, το ρήμα αυτό έχει την εξουσία να δώσει ζωή στο πνεύμα του, γεννώντας πίστη στην προετοιμασμένη καρδιά του. Μια πίστη που στη συνέχεια ενεργεί πια ως εργαλείο του ανθρώπου μέσω του οποίου μπορεί να παραλάβει οτιδήποτε από το στόμα του Θεού και να το φέρει σε ύπαρξη στη φυσική ζωή, καθώς ο άνθρωπος μαρτυρεί αυτό το λόγο στη ζωή του.

Συνεπώς για έναν χωρίς απαιτήσεις απελπισμένο αμαρτωλό, πίστη στο Χριστό είναι η ολοκληρωτική συναίνεση και σιγουριά που γεννιέται μέσα στο πνεύμα του, καθώς ακούει το λόγο ότι ο Χριστός είναι ο Σωτήρας³⁸ του.

Και αφού μέσω της πίστης γίνει συμφιλίωση με τον Θεό, η ειρήνη³⁹ και όλος ο καρπός του αναγεννημένου πνεύματος, έρχεται ως φυσική απόρροια τούτου μέσα στην καρδιά του. Στην περίπτωση που αυτό δε συμβαίνει, ο άνθρωπος θα πρέπει να

³⁸ Ιλασμός των αμαρτημάτων μας και δωρητής της αιώνιας ζωής.

³⁹ Λέγοντας ειρήνη εννοούμε την ειρήνη με τον Θεό και όχι κάποιο συναίσθημα.

Το τέλος της εμπόλεμης κατάστασης με τον Θεό. Την απελευθέρωση από την αρπάγη του κατηγορού, εξαιτίας της αποδοχής της θυσίας του Χριστού.

αναζητήσει τι είναι αυτό που τον εμποδίζει να αφεθεί στην κυριαρχία του Θεού.

Το πιο συνηθισμένο εμπόδιο στο να έρθει η ειρήνη του Θεού στην καρδιά μας, είναι η μετατόπιση του αντικειμένου της πίστης μας από τον Θεό στον εαυτό μας. Όταν δηλαδή, κάπου μέσα στην καρδιά μας, βασιζόμαστε και στις δικές μας επιδόσεις, προκειμένου να αισθανθούμε ασφαλείς ότι μένουμε στην πίστη και θα μπούμε στον Ουρανό. Σε αυτή την περίπτωση όμως, τελικά χάνουμε και την ασφάλεια και την ειρήνη μας και ζούμε μια άκαρπη ζωή. Αυτό είναι το κόστος δυστυχώς, επειδή η ευλογία και η ειρήνη βρίσκεται μόνο στη θέση που Εκείνος είναι πραγματικά ο μόνος Κύριος. Στη δική μου περίπτωση αυτή η «εξουσία» που ήθελα να έχω και που νόμιζα ότι έπρεπε να διατηρώ για να είμαι ασφαλής, μου στοίχισε χρόνια και χρόνια άκαρπης πορείας, χωρίς τη χαρά της ζωντανής και διαρκώς ανανεούμενης σχέσης με τον Κύριο, χωρίς την ανάπαυση στους αιώνιους βραχίονες που κάνει νικηφόρα τη μάχη με την αμαρτία και την επίθεση στα υψώματα του εχθρού.

κεφάλαιο 8

Μένοντας στην πίστη

Θεολογικά, είναι πια κοινώς αποδεκτό ότι η δικαιοσύνη που μας χαρίζει τη σωτηρία από το θάνατο, προέρχεται από τον Θεό, χάρη στην εξιλέωση που ήλθε με τη θυσία του Χριστού. Εκεί που τα χριστιανικά δόγματα φαίνεται να διαφοροποιούνται είναι στο πώς αυτή η δικαιοσύνη έρχεται στη ζωή μας.

Η Γραφή λέει ότι λαμβάνουμε τη δικαιοσύνη του Θεού αποκλειστικά μέσω της πίστης⁴⁰. (Ρωμ.3:28)

Ο Θεός επινόησε αυτό τον τρόπο, για να αποσυνδέσει τη σωτηρία από την ανθρώπινη προσπάθεια. Καθώς όμως σωζόμαστε μέσω της πίστης και το πνεύμα μας λαμβάνει τη Ζωή του Θεού, μπορούμε, ως φυσικό επακόλουθο, να ζήσουμε μέσα σε ένα περιβάλλον συμφιλίωσης και αγάπης, παράγοντας έργα αγαθά,

⁴⁰ « Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι ο άνθρωπος ανακηρύσσεται δίκαιος διαμέσου της πίστης, χωρίς τα έργα του νόμου.»

που ο Θεός έχει προετοιμάσει για να ζήσουμε μέσα σε αυτά. Το πρόβλημα όμως εδώ είναι - όπως ήδη έχουμε αναφέρει στο κεφάλαιο της θρησκευτικότητας - ότι σταδιακά δόθηκε τόση σημασία στα έργα αυτά, ώστε ο ρόλος τους μεταλλάχτηκε. Και δεν είναι περίεργο αυτό. Το να στηρίζεσαι πάνω σε κάτι που δεν ορίζεις ο ίδιος, όπως η ζωή του Πνεύματος, είναι πιο δύσκολο από το να ασχολείσαι με αυτό που εύκολα ορίζεις: τα έργα. Έτσι η εστίαση μετατοπίστηκε σ' αυτό που νομίσαμε ότι ο καθένας μπορεί να κάνει: την εκτέλεση των «εντολών του Χριστού» και παρακάμφθηκε μια βασική ιδιότητα των εντολών αυτών : ότι δεν είναι δυνατόν να εκτελεστούν έτσι, όπως ο Θεός ζητάει, παρά μόνο εάν ο άνθρωπος έχει ζωή από τον Θεό. Ακόμα και η ελάχιστη εντολή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο ως επενέργεια του Πνεύματος στη ζωή μας. Διαφορετικά είναι σύμμικτη με αμαρτία, με ανθρώπινο εγώ, με προβληματικά κίνητρα, και απορρίπτεται από τον άγιο Θεό, χωρίς βέβαια να υποτιμούμε ότι και στο ανθρώπινο επίπεδο αργά ή γρήγορα θα φανούν οι παρενέργειές της.

Έτσι, ο ρόλος των αγαθών έργων, από καρποφορία της σωτηρίας μεταλλάχτηκε σιγά-σιγά σε προϋπόθεση για την τελική ισχύ της (το να μπούμε δηλαδή στην αιώνια βασιλεία του Θεού). Η υπακοή στον ηθικό νόμο του Θεού από φυσική απόρροια της

λύτρωσης έγινε όρος της από τη μεριά του «β' συμβαλλόμενου» όπως λέμε στις εργασιακές συμβάσεις.

Με αυτό τον τρόπο η σωτηρία συνδέθηκε και πάλι με την ανθρώπινη προσπάθεια «από την πίσω πόρτα».

Μπορεί τα έργα να μην είναι όρος για την είσοδό μου στη σωτηρία, προστέθηκαν όμως ως όρος για την είσοδό μου στον ουρανό, κι έτσι είμαι και πάλι μπροστά στον κίνδυνο της παράβασης και της αποπομπής.

Το σχέδιο όμως του Θεού ήταν να εξασφαλίσει την κατά χάρη δικαίωση που μας έδωσε, αφαιρώντας τη δυνατότητα της παράβασης.⁴¹ Αυτό είναι και η ουσία της «καλής αγγελίας», το ότι ο Θεός μας σώζει δωρεάν, χωρίς να προϋποθέτει υπακοή στον όποιο Νόμο⁴² Του. Εάν εμείς όμως συνδέουμε την τήρηση του όποιου νόμου με την κληρονομία – σωτηρία, ο νόμος αυτός φέρνει ως αποτέλεσμα την οργή του Θεού, εξαιτίας των όποιων παραβάσεων και εμείς γινόμαστε υπεύθυνοι μιας σοβαρής

⁴¹ «Αν η κληρονομία συνδεόταν με την τήρηση του νόμου, ... η επαγγελία θα έχανε την ισχύ της. Γιατί ο νόμος έχει ως αποτέλεσμα την οργή του Θεού για τις παραβάσεις. Όπου όμως δεν υπάρχει νόμος, εκεί δεν μπορεί να γίνει λόγος ούτε για παράβαση»

Ρωμ.4: 14-15

⁴² Όχι ότι ο Νόμος ή η συνείδηση παύουν να ισχύουν, αλλά παύουν να είναι **τα μέσα με τα οποία λαμβάνουμε τη δικαίωση** και τη θεία ζωή.

αλλοίωσης στη βάση του ευαγγελίου, που ακυρώνει την αρχική πρόθεση του Θεού.

Το πρόβλημα δεν γίνεται ορατό αμέσως, αλλά συν τω χρόνω, επειδή αυτή η αλλοίωση κάνει την πνευματική ζωή άκαρπη και την πίστη αδύνατη, καθώς η πίστη που βασίζεται και στον Ιησού και στον εαυτό μου, τελικά φανερώνεται ότι βασίζεται αποκλειστικά στον εαυτό μου. Γίνεται δηλαδή ό,τι συμβαίνει σε μια αλυσίδα που έχει έναν αδύναμο κρίκο. Το βάρος που αντέχει αυτή η αλυσίδα είναι αυτό που μόλις αντέχει ο αδύναμος κρίκος της.

Στο χώρο πολλών ευαγγελικών εκκλησιών δεν έχει γίνει αντιληπτή μια τέτοια αλλοίωση του ευαγγελίου. Μάλιστα έχει διαμορφωθεί σταδιακά η εντύπωση ότι, καθώς ο άνθρωπος μετανοεί και πιστεύει στον Χριστό, καθαρίζονται οι αμαρτίες του έως εκείνη τη στιγμή. Από εκεί και μετά κάθε αμαρτία του είναι ακάλυπτη, μέχρι να τη φέρει ο ίδιος με μετάνοια μπροστά στον Θεό ώστε να μπορέσει να συγχωρεθεί, για να μπορεί να ελπίζει ότι θα μπει στον Ουρανό. Αν δε το κάνει αυτό η αμαρτία του μένει πάνω του, σαν ένας ανοιχτός λογαριασμός, και κατά συνέπεια υπάρχει ανοιχτό το ενδεχόμενο να τον οδηγήσει στην απώλεια. Με άλλα λόγια, φαίνεται σαν αυτό που έκανε ο Ιησούς να ήταν στην πραγματικότητα μια τμηματική συγχώρεση του ανθρώπου.

Ξεκινώντας από τα εκκλησιαστικά δόγματα⁴³ που θεωρούν τη μετάνοια «μυστήριο», έως και τη θέση κάποιων ευαγγελικών εκκλησιών για την σωτηριακής σημασίας ανάγκη διαρκούς αίτησης στον Θεό για συγχώρηση, ανιχνεύουμε την ίδια θεώρηση ως βάση της χριστιανικής ζωής. Αυτή τοποθετεί τον άνθρωπο μετά τη σωτηρία του και πάλι σε έναν «κήπο της Εδέμ». Μάλιστα τον «στήνει» και πάλι μπρος στο δέντρο⁴⁴ της γνώσης του καλού και του κακού και του ξαναθέτει το ίδιο δίλημμα: αν υπακούσεις τις θείες εντολές,⁴⁵ θα ζήσεις, αν όχι, θα πεθάνεις. Θεωρεί δηλαδή ότι ο αναγεννημένος άνθρωπος, όταν καθαριστεί από την αμαρτία, επιστρέφει και πάλι στην κατάσταση της αθωότητας – όπως ήταν πριν από την πτώση- και κατανοεί αυτό που ονομάζει ο απ. Παύλος νέο κτίσμα, ως «Αδάμ με μια νέα ευκαιρία». Έναν Αδάμ καθαρισμένο από την αμαρτία του μέχρι εκείνη την στιγμή, ο οποίος όμως δεν έχει φάει ακόμα από το δέντρο της Ζωής που του εξασφαλίζει την αιώνια ζωή. Δε χρειάζεται βέβαια ιδιαίτερη φαντασία, για να σκεφτούμε τι θα περίμενε κανείς από έναν απόγονο του Αδάμ που στέκεται μπρός στο δέντρο της γνώσης του καλού και του κακού.

Η καλή αγγελία όμως για μας είναι ότι με τη συσταύρωσή μας με

⁴³ Ορθόδοξοι και Ρωμαιοκαθολικοί

⁴⁴ Επειδή το κριτήριο που του δίνει ως όπλο για να μείνει στο θέλημα του Θεού είναι η ηθική γνώση του καλού και του κακού. Κάτι που αποτελεί έτσι κι αλλιώς συστατικό της «σάρκας» του.

⁴⁵ Πολύ πιο πολλές, αυτή τη φορά.

τον Χριστό ο παλαιός άνθρωπος δεν «καθαρίστηκε⁴⁶» αλλά πέθανε! Και τι έγινε μέσα μας τότε; Γεννήθηκε μια καινούργια ζωή, της οποίας η φύση δεν είναι πια αδαμική, αλλά είναι φύση Θεού! Αναγέννηση δηλαδή δεν είναι η δέσμευσή μου να ακολουθήσω «το δρόμο του Θεού», αλλά είναι το δημιουργικό, αστραφτερό από δόξα, συμπαντικό γεγονός: η στιγμή που το Πνεύμα του Θεού φύσηξε μέσα μου δίνοντας ζωή στο νεκρό μου πνεύμα. Το γεγονός αυτό μεταβάλλει με τέτοιο τρόπο την ύπαρξή μου, που ολόκληρος ο αγγελικός κόσμος πανηγυρίζει «για έναν αμαρτωλό που μετανοεί». Έτσι λοιπόν, αυτό που συμβαίνει με την αναγέννηση είναι ότι γινόμαστε πια μια νέα φύση από θείο σπέρμα, ότι αφού λυτρωθήκαμε από την αμαρτία, γευτήκαμε επιτέλους τον καρπό του «δέντρου της Ζωής», τον ίδιο τον Χριστό! «Χριστῶ συνεσταύρωμαι», λέει ο Παύλος, «ζω δε ουκέτι εγώ, αλλά Χριστός ζει εν εμοί⁴⁷». Το «νέο κρασί» της λύτρωσης μπαίνει στο καινούργιο ασκί μιας αιώνιας, αναγεννημένης ύπαρξης, ικανής να το αντέξει. Διαφορετικά, αν ο Θεός έβαζε την βαρύτιμη, πληρωμένη με το αίμα του Αμνού δικαιοσύνη Του, πάνω στους ώμους της παλιάς μας πτωτικής, αδύναμης σάρκας για να τη διαφυλάξει, θα ακυρωνόταν όλο το λυτρωτικό έργο. Ακριβώς όπως σκάει το παλιό ασκί από τον καινούργιο οίνο, ή όπως

⁴⁶ Καθαρίστηκαν οι αμαρτίες του καθώς ο ίδιος πέθανε και τάφηκε μαζί με τον Χριστό δια της πίστεως.

⁴⁷ Γαλάτες 2:19 – 20.

ξεσκίζεται το λιωμένο ύφασμα από ένα καινούργιο μπάλωμα.

Αν υπάρχει ένας λόγος που να μας δίνει την ειρήνη ότι η σωτηρία μας δε θα χαθεί στο δρόμο, αλλά θα πάμε στον ουρανό, είναι γιατί δεν ακουμπάει στην ξεπεσμένη αδαμική μας φύση, αλλά ακουμπάει στη νέα μας ύπαρξη, τη γεννημένη από σπέρμα Θεού, που δεν αμαρτάνει⁴⁸ (Α' Ιωάννου 5:18⁴⁹) και που είναι στην πραγματικότητα ο ίδιος ο Χριστός μέσα μας! Η διατήρηση της σωτηρίας μας βασίζεται εκεί που βασίζεται και η πίστη μας: στο ίδιο το πρόσωπο του Κυρίου. Η νέα ζωή που πήραμε από τον Θεό καθώς πεθάναμε, είναι «κρυμμένη⁵⁰» λέει ο Λόγος του Θεού μέσα στον Χριστό κι όλο αυτό μέσα στον ίδιο τον Θεό. (Κολοσαείς 3:3) Αυτός είναι ο μόνος αλλά και αρκετός λόγος που διασφαλίζει τη σωτηρία μας.

Αυτή ήταν μια από τις πιο ευλογημένες κατανοήσεις της πνευματικής μου ζωής που στέριωσε την πίστη μου και έβαλε στη θέση τους πολλά θέματα που ανακύπτουν από τη μελέτη του Λόγου του Θεού, όπως: το γιατί ο άνθρωπος που πιστεύει μετέβη ήδη από το θάνατο στη ζωή (Ιωάν. 3:18), (δεν είναι κάτι δηλαδή που θα κριθεί στο τέλος της ζωής του), το γιατί δεν περνάει από

⁴⁸ Κατά το πνεύμα.

⁴⁹ Γνωρίζουμε ότι καθένας που έχει γεννηθεί από τον Θεό δεν αμαρτάνει: (Ιωάν. 5:18)

⁵⁰ Επειδή, πεθάνατε, και η ζωή σας είναι κρυμμένη μαζί με τον Χριστό μέσα στον Θεό. (Κολ. 3:3)

κρίση για τις αμαρτίες του(Ιωάν. 3:18), παρόλο που σίγουρα θα αμαρτήσσει πολλές φορές μέχρι να αφήσει αυτή τη γη, το γιατί αυτός που γεννήθηκε απ' τον Θεό δεν αμαρτάνει (Α Ιωάννου 5:18), το γιατί μετά την «κατάπαυση» που αναφέρει στην προς Εβραίους δεν υπάρχει το ενδεχόμενο της απιστίας, όπως υπάρχει, σαφώς, πριν να εισέλθει κανείς σ'αυτήν. Η καρδιά μου από τότε είναι γεμάτη με χαρά, δοξολογία και ευγνωμοσύνη στον Κύριο, και κάθε φορά που η όποια αδυναμία ή αμφιβολία χτυπήσει την ψυχή μου, στρέφω σ' αυτό το ακλόνητο θεμέλιο, σε αυτήν τη σταθερή και βέβαιη άγκυρα, παύοντας να προτάσσω τις δικές μου δυνάμεις αλλά τις αιώνιες πραγματικότητες του Θεού.

Όσο περισσότερο κατανοώ αυτές τις αλήθειες του λόγου του Θεού, τόσο περισσότερο απορώ πώς είναι δυνατόν τόσοι άνθρωποι που πιστεύουν ότι η συγχώρηση είναι τμηματική (δηλαδή ότι οι αμαρτωλές πράξεις μετά την αναγέννηση είναι ακάλυπτες από το έργο του σταυρού), να ελπίζουν πως, επειδή εξομολογούνται για όσα αμαρτήματα έρχονται στην αντίληψή τους, θα καταφέρουν να διατηρήσουν τη σωτηρία τους ως το τέλος. Παραξενεύομαι πολλές φορές από το πόσο λίγο μπορεί να έχουμε συναίσθηση σημαντικών εννοιών στις οποίες αναφερόμαστε, όπως η έκταση της αμαρτίας, το απόλυτο της δικαιοκρισίας του Θεού και το μέγεθος της αγιότητάς Του. Επειδή ο πιστός - στο φυσικό του σώμα- παραμένει ξεπεσμένος,

όχι γιατί δεν εφαρμόζει σε κάποιες περιστάσεις κάποιους κανόνες του Θεού, αλλά επειδή ζει σε ένα σώμα που δεν μπορεί να απεξαρτητοποιηθεί ολοκληρωτικά από την αμαρτία όσο δεν πεθαίνει. Πνευματικά ταυτίστηκε δια πίστεως με το θάνατο του Χριστού στο σταυρό⁵¹, μάλιστα αναστήθηκε μαζί Του. Το σώμα του όμως, ούτε πέθανε ούτε αναστήθηκε. Ο Λόγος του Θεού λέει μάλιστα κάτι παράξενο αλλά απόλυτα αληθινό: ότι ο αναγεννημένος κατοικεί μέσα σ' ένα σώμα, που εξαιτίας της αμαρτίας και μέχρι να αναστηθεί άφθαρτο,⁵² παραμένει θνητό, δηλαδή ζυμωμένο με την αμαρτία. Πραγματικά, ακόμα και ο πιο ειλικρινής χριστιανός – παρόλο που ομολογεί τα αμαρτήματα που πράττει - «κουβαλάει» στο φυσικό του σώμα αμαρτίες, που για διάφορους λόγους δεν τις έφερε μπροστά στον Θεό, και επίσης ένα ποσοστό αμαρτίας που ποτέ δεν το συνειδητοποίησε! Η καρδιά του ανθρώπου είναι «απατηλή υπέρ πάντα» και κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί μπροστά στον Θεό ότι την γνωρίζει απόλυτα. Έτσι λοιπόν έρχεται στην επιφάνεια ένα ερώτημα: Τι θα γίνει με αυτές τις αμαρτίες, οι οποίες είτε δεν εντοπίστηκαν είτε δεν ήρθαν ποτέ ενώπιον του Θεού για συγχώρηση; Μήπως θα

⁵¹ Λοιπόν, αδελφοί μου, κι εσείς θανατωθήκατε ως προς τον νόμο διαμέσου του σώματος του Χριστού, για να συζευχθείτε με άλλον, με εκείνον που αναστήθηκε από τους νεκρούς, για να καρποφορήσουμε στον Θεό. (Ρωμ. 7:4)

⁵² Τότε που θα γίνει η φανέρωση των γιών του Θεού, κατά την απελευθέρωση και όλης της κτίσης από τη φθορά.

παραβλεφθούν δυνάμει της «χάρης», λόγω της αγαθής μας πρόθεσης; Ή μήπως δε θα μας καταλογιστούν, επειδή δεν τις είχαμε συνειδητοποιήσει; Αν και πολλοί χριστιανοί απαντούν καταφατικά στα παραπάνω ερωτήματα, η Βίβλος δηλώνει το ακριβώς αντίθετο. Ο απόστολος Παύλος στην προς Ρωμαίους λέει πολύ καθαρά ότι ο λόγος που δόθηκε ο Νόμος ήταν επειδή συνέβαινε κάτι φοβερό: η αμαρτία σκότωνε τον άνθρωπο, ακόμα και όταν εκείνος δε συνειδητοποιούσε την ύπαρξή της.

Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να παραβλεφθεί η αμαρτία μου, επειδή δε μου έχει γίνει συνειδητή. Η αμαρτία, συνειδητή ή όχι, σκοτώνει. Και σε αυτή την περίπτωση ο άνθρωπος που πιστεύει ότι θα σωθεί επειδή διατηρείται καθαρός με την εξομολόγηση, θα πρέπει πραγματικά να τρέμει και να αγωνιά για το αν έχει τακτοποιήσει κάθε αμαρτία του, ώστε να μπορέσει να μπει στον Ουρανό. Επειδή, αν είναι αλήθεια ότι δεν του έχουν συγχωρεθεί όλες οι αμαρτίες, τότε εξαιτίας ακόμα και μίας ατακτοποιήτης αμαρτίας, θα χάσει τα πάντα. Επειδή ο Θεός είναι απόλυτα δίκαιος και πιστός σε αυτό που λέει.

Έτσι το να θεωρεί κανείς ότι διατηρείται σωσμένος μέσω της εξομολόγησης είναι πραγματικά ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα περιεχομένου της πίστης του, κι αυτό επειδή δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τα βάθη του. Σε αυτή την περίπτωση, παραμένει κάτω από μια διαρκή απειλή απώλειας και αν είναι ειλικρινής, δεν έχει

ειρήνη με τον Θεό. Ο μόνος τρόπος να λυθεί το πρόβλημα αυτής της κατάστασης, είναι να δεχθεί μια ολοκληρωτική λύτρωση. Και αυτό ακριβώς είναι που πέτυχε ο Χριστός στο σταυρό. Σε αυτό ακριβώς αναφέρεται η προς Εβραίους, όταν λέει ότι ο Χριστός μπορεί να σώζει «ολοκληρωτικά» και ότι ήλθε να «αθετήσει»⁵³ την αμαρτία. (Εβραίους 7:25, 9:24) Το ίδιο στην Κολοσσαείς, όταν λέει «σας ζωοποίησε μαζί του, καθώς σας συγχώρεσε όλα τα πταίσματα» (Κολοσσαείς 2:13). Μιλάει για την αμαρτία ως σύνολο.

Ο Χριστός με μία⁵⁴ θυσία σήκωσε την αμαρτία όλου του κόσμου. Μέσω Αυτού ο Θεός καθάρισε τόσο τα «προγενόμενα»⁵⁵ αμαρτήματα (των ανθρώπων πριν από Αυτόν), όσο και τα αμαρτήματα των ανθρώπων μετά⁵⁶ από Αυτόν. Πάνω από όλη την ανθρώπινη ιστορία δεσπόζει αυτή η θυσία του Υιού του Θεού και ο ραντισμός του αίματος του Χριστού που έγινε μια φορά και για πάντα μπροστά στον Θεό, για όλη την ανθρωπότητα. Έτσι το πρόβλημα της αμαρτίας του ανθρώπου έχει λυθεί ολοκληρωτικά.

⁵³ Να την βγάλει από την θέση της.

⁵⁴ Επειδή, με μία προσφορά τελειοποίησε για πάντα αυτούς που αγιάζονται. (Εβρ. 10:14)

⁵⁵ «τον οποίο ο Θεός προκαθόρισε ως μέσον εξιλέωσης διαμέσου τής πίστης, με βάση το αίμα του, προς φανέρωση της δικαιοσύνης του, για την άφεση των αμαρτημάτων, που έγιναν στο παρελθόν, μέσα στη μακροθυμία του Θεού.» (Ρωμ. 3:25)

⁵⁶ Κι αυτός είναι μέσον εξιλασμού για τις αμαρτίες μας· και όχι μονάχα για τις δικές μας, αλλά και για τις αμαρτίες όλου του κόσμου. (1Ιωάν. 2:2)

Το αίμα του Χριστού, που χύθηκε «υπέρ παντός αμαρτωλού», επέφερε σε κάθε άνθρωπο κάθε εποχής μια νέα πραγματικότητα: το να μπορεί να ζήσει με τον Θεό. Πραγματικότητα που ενεργοποιείται ατομικά μέσω της πίστης. Έτσι κάθε ένας που λαμβάνει σωτηρία πιστεύοντας στον Χριστό, λαμβάνει επίσης πλήρη δικαίωση και καθολικό καθαρισμό. Κοινωνεί στο αίμα της θυσίας που ράντισε τα ουράνια Άγια των Αγίων και καρπώνεται τη μεσιτεία του Χριστού ως αθάνατου αρχιερέα μπροστά στο θρόνο του Θεού. Αυτή η αλήθεια είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της πίστης μας.

Έτσι, όταν λέω εγώ που ζω τον 21ο αιώνα ότι πιστεύω στον Ιησού Χριστό ως Αμνό του Θεού, που σήκωσε την αμαρτία μου, σημαίνει ότι πιστεύω σε ένα συγκεκριμένο γεγονός που συνέβη πριν 2000 χρόνια, αλλά έχει ισχύ πέρα από το τέλος της ζωής μου. Έχει καλύψει όλη τη διαδρομή μου πάνω στη γη, τόσο αυτή που έζησα ήδη, όσο και αυτή που πρόκειται να ζήσω.

Ο απόστολος Παύλος στο 5ο κεφάλαιο της Α΄ Κορινθίους, λέει ότι πάνω στο σταυρό,

« ... ο Θεός ήταν που συμφιλίωσε τον κόσμο με τον εαυτό του διαμέσου του Χριστού, μη λογαριάζοντας σ' αυτούς τα πταίσματά τους. Επειδή, εκείνον που δεν γνώρισε αμαρτία, τον έκανε για χάρη μας αμαρτία, για να γίνουμε εμείς δικαιοσύνη του Θεού διαμέσου αυτού.»

Μέσα στην καρδιά μου αυτό το κομμάτι ηχεί σαν να γράφτηκε για τη δική μου ιστορία. Ας μου επιτραπεί να το ξαναδιαβάσω φέρνοντας το αντικείμενο της πρότασης στο πρώτο πρόσωπο και σε ενικό αριθμό. Πάνω στο σταυρό λοιπόν, «...ο Θεός ήταν που με συμφιλίωσε με τον εαυτό του, διαμέσου του Χριστού, μη λογαριάζοντας σ' εμένα τα πταίσματά μου... Επειδή, εκείνον που δεν γνώρισε αμαρτία, τον έκανε για χάρη μου αμαρτία, για να γίνω δικαιοσύνη τού Θεού διαμέσου αυτού.»

Εάν λοιπόν έγινα δικαιοσύνη του Θεού δια του Χριστού, τότε το πρόβλημα της αμαρτίας μου έχει ολοκληρωτικά πάψει να υφίσταται. Μάλιστα, καθώς πέθανα δια πίστεως, είμαι ζωντανός για τον Θεό. Η ζωή Του είναι μέσα μου. Ισχύει για μένα ο μακαρισμός του Δαβίδ «Μακάριος εκείνος του οποίου συγχωρήθηκε η παράβαση, του οποίου σκεπάστηκε η αμαρτία. Μακάριος ο άνθρωπος, στον οποίο ο Κύριος δε λογαριάζει ανομία, και στο πνεύμα τού οποίου δεν υπάρχει δόλος.».

Στις μέρες μας, μπορούμε να συζητούμε ατέλειωτα για θέματα χριστιανικής πρακτικής ζωής, θεολογία που αγγίζει τα όρια της φιλοσοφίας, ζητήματα σχετικά με τους θεσμούς και το τυπικό της εκκλησίας και ο κατάλογος δεν έχει τέλος. Ωστόσο, είμαστε άραγε σε θέση, εάν αφαιρέσουμε όλες αυτές τις συζητήσεις από το φόντο της ζωής μας, να έχουμε στην καρδιά μας την εσωτερική

μαρτυρία ότι τη στιγμή της αναγέννησής μας το θέμα της αμαρτίας μας λύθηκε ολοκληρωτικά⁵⁷; Εάν αυτό δεν έχει συμβεί, τότε ίσως και να μη λύθηκε όντως. Αν δεν υπάρχει η μαρτυρία μέσα στην καρδιά μας, τότε ίσως και να μην υπήρξε η ανταπόκριση πίστης από τη μεριά μας που θα έφερνε αυτήν τη μαρτυρία και σε αυτή την περίπτωση η σωτηρία πράγματι δεν έλαβε χώρα. Και τότε, ναι, η όποια «ασήμαντη» αμαρτία μας, συνεχίζει να είναι θανάσιμη μπροστά στον Θεό, είτε επειδή την αγνοούμε είτε επειδή την ξεχνούμε είτε για την όποια άλλη αιτία. Σε αυτή την περίπτωση ο άνθρωπος κάποια στιγμή θα καταλήξει στην απώλεια, επειδή ο Θεός δεν μπορεί να συνυπάρξει ούτε με την πιο «μικρή» αμαρτία. Αντίθετα, σήμερα μπορεί να σωθεί, τη στιγμή που το θέμα της αμαρτίας του θα λυθεί ολοκληρωτικά και για πάντα. Θα πλημυρίσει Θεία Ζωή, πράγμα που αλλάζει ολοκληρωτικά τα δεδομένα της πεσμένης ανθρώπινης φύσης του.

⁵⁷ Διότι ο αποθανών ηλευθερώθη από της αμαρτίας. (Ρωμ. 6:7)

κεφάλαιο 9

Εις έργα αγαθά...

Ήταν για μένα ένα καθοριστικό σημείο στην κατανόηση του ευαγγελίου, όταν κατάλαβα ότι για τον Θεό υπάρχουν μόνο δύο τρόποι ύπαρξης που μπορεί να έχει ο άνθρωπος. Ο πρώτος είναι ο αδαμικός, η ξεπεσμένη φύση που φέρει κάθε άνθρωπος που έρχεται στον κόσμο, και ο δεύτερος η εν Χριστώ, γεννημένη από τον Θεό νέα φύση που δίνεται στον λυτρωμένο. Όσο ζούμε ως απόγονοι του Αδάμ, ό,τι και να κάνουμε, όσο κι αν υπακούμε στο νόμο του Θεού, είμαστε σε «έχθρα» με τον Θεό. Όταν όμως γίνουμε εν Χριστώ, εξ αιτίας της νέας φύσης είμαστε συμφιλιωμένοι με τον Θεό και μπορούμε να καρποφορήσουμε αγαθά έργα για τη δόξα Του. Όλα αυτά τα αγαθά έργα που αναφέρονται παντού στην Καινή Διαθήκη δε γίνονται παρά μόνο ως καρποφορία της κοινωνίας με το Αμπέλι μας. Ο ίδιος το είπε ξεκάθαρα στο 15ο κεφάλαιο του Ιωάννη. Είναι αδύνατον να υπάρξουν γνήσια αγαθά έργα στη ζωή μας με άλλον τρόπο.

Δεν ξέρω αν έτυχε κανείς να σταθεί δίπλα σε αυλούς εκκλησιαστικού οργάνου. Οι αυλοί αυτοί έχουν μόνο ένα τρόπο που μπορεί να τους κάνει κάποιος να ηχήσουν: να διαπεραστούν από αέρα. Αυτό έχει προβλέψει ο κατασκευαστής και έτσι ακούγεται ένα εκκλησιαστικό όργανο. Τι ήχο άραγε θα έβγαζαν αν τους χτυπούσε ή τους έτριβε κανείς;

Κάπως έτσι είναι η σχέση της ζωής του Θεού μέσα μας με τα αγαθά έργα που προκαλεί. Τα έργα αυτά δεν μπορούν σε καμιά περίπτωση να είναι αυτά που πρέπει να είναι, εκτός κι αν προέρχονται από τον Θεό. Και για να προέρχονται από τον Θεό θα πρέπει Αυτός να «φυσάει» μέσα στον άνθρωπο. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τα λεγόμενα του Χριστού, απαραίτητη συνθήκη για να πράττει κάποιος έργα πραγματικά αγαθά, είναι να πνέει ο Θεός μέσα του, δηλαδή να έχει αναγεννηθεί. Να είναι εν Χριστώ.

Πολλοί χριστιανοί εστιάζουν την προσοχή τους στο θάνατο του παλιού ανθρώπου - και έχουν δίκιο, καθώς αυτό είναι ένα γεγονός καθοριστικό, για να αρχίσει κανείς να ζει εν Χριστώ. Ωστόσο αυτό που αποτελεί ένδειξη του θανάτου του παλαιού ανθρώπου δεν είναι η απόφασή μας να μην ξανακάνουμε την αμαρτία⁵⁸, αλλά η ελευθερία μας από αυτήν. Ο θάνατος του παλαιού ανθρώπου

⁵⁸ Παρόλο που στον πραγματικά αναγεννημένο κάτι τέτοιο αποτελεί σίγουρα χαρακτηριστική διάθεση της ύπαρξής του

είναι ένα πνευματικό γεγονός που λαμβάνει χώρα ενώπιον του Θεού ταυτόχρονα με την πίστη μας στον Χριστό, και σημαίνει ότι για τον Θεό παύουμε να λογιζόμαστε ως «Αδάμ», δηλαδή παύουμε να είμαστε στο κράτος της ξεπεσμένης ανθρώπινης φύσης που μοίρα της είναι η κόλαση, και γινόμαστε «έσχατος Αδάμ» κοινωνώντας στη φύση του Θεού δια Ιησού Χριστού. Αυτό είναι κάτι τελεσίδικο, (κανονικός θάνατος και νέα δημιουργία) και δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι για λίγο καιρό ακόμα πρέπει να ζούμε μέσα σε ένα σώμα που είναι ευάλωτο και μπορεί να αμαρτήσει. Με άλλα λόγια ο παλιός μας άνθρωπος δεν επανέρχεται στη ζωή κάθε φορά που τυχόν θα αμαρτήσουμε για να ξαναπεθάνει όταν μετανοήσουμε και αυτό να επαναλαμβάνεται διαρκώς, μέχρι να αφήσουμε αυτόν τον κόσμο⁵⁹. Είναι αλήθεια ότι το ζωντανεμένο μας πνεύμα ως αναγεννημένοι κατοικεί σε ένα σώμα που ακόμα είναι αλύτρωτο και υπόκειται στη φθορά. Έχει ακόμα την τάση να αμαρτάνει, μας προκαλεί ακόμα πόνο και φέρει πάνω του τα σημάδια της πτώσης - αρρωσταίνει και τελικά πεθαίνει. Κάποτε όμως ο Χριστός θα το αναστήσει, ντύνοντάς μας με αφθαρσία. Αυτό το

⁵⁹ «Επειδή, (ο Χριστός) καθόσον πέθανε, πέθανε μια για πάντα για την αμαρτία· αλλά, καθόσον ζει, ζει για τον Θεό.» (Ρωμ. 6:10) *το ίδιο όμως φρόνημα ισχύει και για τον πιστό στο επόμενο εδάφιο.* «Έτσι κι εσείς, να θεωρείτε τον εαυτό σας ότι είστε νεκροί μεν ως προς την αμαρτία, ζωντανοί δε ως προς τον Θεό, διαμέσου του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας.» (Ρωμ. 6:11)

γεγονός είναι κάτι που δεν έχει γίνει ακόμα και η Γραφή το ονομάζει απολύτρωση του σώματος. Περιμένοντας εκείνη τη στιγμή, το Πνεύμα του Θεού που ζει μέσα μας, δε μένει αδρανές, αλλά μας οδηγεί να αφήνουμε τη ζωή Του να λάμψει πάνω⁶⁰ μας. Όλο αυτό είναι μια διαδικασία που προέρχεται από το γεγονός ότι ήρθαμε σε αγαπητική σχέση με τον Θεό εν Χριστώ. Μέσα από αυτό εκφράζουμε, αλλά και βαθαίνουμε την αγάπη μας για τον Κύριο κάτι που είναι πολύ ιδιαίτερο και εσωτερικό, διαφορετικό από άνθρωπο σε άνθρωπο και αποτέλεσμα του ότι είμαστε πλασμένοι ως πρόσωπα⁶¹. Ο Κύριος στέκεται με τόσο «σεβασμό» απέναντι σ' αυτό! Δε βιάζει τη θέλησή μας, αν και θα μπορούσε ακόμα και να την καταργήσει εντελώς. Ωστόσο περιμένει τη δική μας παραχώρηση για να ενεργήσει με τις αιώνιες δυνάμεις στην πραγμάτωση του θελήματός Του. Δεν είναι ωστόσο η θέλησή μας τελικά που το πραγματώνει, αλλά Εκείνος. Δεν είμαστε εμείς που ζωοποιούμε το νεκρό εξ αιτίας της αμαρτίας σώμα, αλλά το Πνεύμα. Ακόμα και αυτή την ίδια τη θέλησή μας σ' Εκείνον την παραδίνουμε, επειδή κι αυτή υπόκειται στην πτώση, κι Εκείνος τη μορφώνει ώστε να είναι κατά την ευδοκία Του⁶²!

⁶⁰ επιλάμψει

⁶¹ Όντα με δυνατότητα να διαθετούμε ετερότητα, συνείδηση, βούληση και ανταπόκριση ως προς το Θεό.

⁶² «επειδή, ο Θεός είναι που ενεργεί μέσα σας και το να θέλετε και το να ενεργείτε,

Με γεμίζει δέος αυτή η τόσο θαυμαστή ισορροπία μέσα στους πάνσοφους σχεδιασμούς του Θεού! Από τη μια δεν μπορώ να παράγω ούτε ίχνος ζωής - τα πάντα είναι δι' Αυτού - από την άλλη ο Θεός με τιμάει δίνοντάς μου τη διάσταση του να είμαι πρόσωπο και μέσα από μια σχέση αγάπης μαζί Του, εκτός από του να είμαι⁶³, με κάνει επιπλέον και να θέλω. Τη δυνατότητα να κοινωνώ μαζί Του ακριβώς όπως ένα πρόσωπο με ένα άλλο! Μέσα σ' αυτή τη σχέση αγάπης καλούμαι να παραστήσω τα μέλη μου δούλα στη δικαιοσύνη για αγιασμό. (Ρωμ. 6: 19). Όλη η προτροπή της Καινής Διαθήκης, όλη η παρότρυνση, το κήρυγμα, η ενθάρρυνση της κοινότητας των αδελφών και κάθε ερέθισμα προς αυτή την κατεύθυνση έχει αυτόν το στόχο. Να «παραστήσω». Εκεί τελειώνει το «δικό μου μέρος» όπως συνηθίζουμε να λέμε. Σε κάθε πρόκληση, σε κάθε πειρασμό, σε κάθε δοκιμασία, αυτό που έχω να κάνω είναι πάντα να παριστώ τα μέλη μου, τον εαυτό μου ολόκληρο δούλο σ' Αυτόν που με αγόρασε με το Αίμα Του. Το τι θα κάνει Εκείνος είναι στη δική Του κυριαρχία. Είτε μου δώσει το πρόσταγμα μιας μάχης, είτε με κατεργαστεί μέσα από μια δοκιμασία είτε πει να περιμένω και να υπομένω, είτε ό,τι άλλο, η θέση μου είναι εκεί.

Καθώς παραχωρώ τον εαυτό μου, ο Θεός στέλνει λόγους που

κατά την ευδοκία σου» (Φιλ. 2:13)

⁶³ Να είμαι ένα ζωντανό ον μπροστά Του.

ζωοποιούν κομμάτια της ζωής μου νεκρά ως τώρα. Αυτό μεταφράζεται στη ζωή μου ως απελευθέρωση στο θνητό μου σώμα, ως νίκη πάνω στην αμαρτία, ως καρποφορία του Πνεύματος, ως «πηγές ζωντανού νερού» μέσα μου, ως αγιασμός.

Με λίγα λόγια, ο Αγιασμός δεν είναι σύνολο συμπεριφορών, αλλά μια ευλογημένη κατάσταση, που γεννά και συμπεριφορές και θελήσεις και συναισθήματα και υποταγή στον Κύριο Σαβαώθ.

Ωστόσο, για να μπει κανείς σε αυτή, χρειάζεται πρώτα να αντιληφθεί ότι είναι εκτός, και να το εκζητήσει. Το να του δοθεί η εξουσία να μπει στη ζωή του Θεού σημαίνει επίσης ότι μπαίνει στον Αγιασμό Του. Ότι συμφιλιώνεται με τον Θεό, γεύεται την ειρήνη Του και λαμβάνει ζωή αιώνια. Είναι δηλαδή σωσμένος. Αυτό είναι που συμβαίνει με την Αναγέννηση. Ο συγγραφέας της προς Εβραίους επιστολής περιγράφει αυτήν την εμπειρία ως είσοδο στην κατάπαυση. «Επειδή μπαίνουμε μέσα στην κατάπαυση εμείς που πιστέψαμε..» (Εβρ. 4:3) Υπάρχει η ευλογημένη κατάσταση της κατάπαυσης και ο Θεός έβαλε ως σύμβολό της την έβδομη ημέρα. Είπε στους Ισραηλίτες: «έξι ημέρες να εργάζεσαι και να κάνεις όλα τα έργα σου·η ημέρα, όμως, η έβδομη είναι Σάββατο του Κυρίου του Θεού σου·μη κάνεις [σ' αυτή] κανένα έργο, ...επειδή, σε έξι ημέρες δημιούργησε ο Κύριος τον ουρανό και τη γη, τη θάλασσα, και όλα όσα βρίσκονται σ' αυτά· και κατά την έβδομη ημέρα αναπαύθηκε·γι' αυτό ο Κύριος

ευλόγησε την ημέρα του Σαββάτου και την αγίασε. (Έξ. 20:9-11)

Εκείνη η έβδομη ημέρα, που σταμάτησε με την πτώση του ανθρώπου, βρίσκει τη συνέχειά της μετά το λυτρωτικό έργο του Χριστού και την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος ως νέα έβδομη ημέρα που ξεκίνησε, για να μην τελειώσει ποτέ. Μια ημέρα, στην οποία κάθε ένας που μπαίνει ως καλεσμένος εν Χριστώ, τα βρίσκει όλα έτοιμα. Να τι λέει στην προς Εβραίους : «Επειδή, αυτός που μπήκε μέσα στην κατάπαυσή Του, κατέπαυσε και ο ίδιος από τα έργα του, όπως και ο Θεός από τα δικά του.» (Εβρ. 4:10)

Ο αγιασμός, όπως ο Θεός τον εννοεί, ξεκινάει με την είσοδο του ανθρώπου στην κατάπαυση, δηλαδή στην έβδομη ημέρα του Θεού, όπου τίποτα δε φτάνει στον άνθρωπο ως ανταπόδοση, αλλά όλα έχουν ξεχωριστεί για να πηγάζουν από τον Θεό προς το δημιούργημά Του δωρεάν, και μέσα σε μια σχέση αγάπης και αγαλλίασης να αποδίδονται πάλι σε Εκείνον.

Το ζωοποιημένο πνεύμα που κατοικεί πια μέσα στον άνθρωπο έχει επιπτώσεις σε όλη του την ύπαρξη. Έχει μάλιστα την εξουσία, αλλά και την προοπτική να επιβληθεί στο πτωτικό σώμα του, και όχι το αντίθετο. Η δυναμική της ζωής του Θεού μέσα του είναι να κυριαρχήσει πάνω στο «σώμα του θανάτου». Πράγμα

που γίνεται, όπως λέει ο Λόγος του Θεού, γιατί το πνεύμα, που νοικιεί στον πιστό, θα ζωοποιήσει τελικά το σώμα⁶⁴ του. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο αναγεννημένος από τον Κύριο άνθρωπος αποζητάει την καθαρότητα και δε βολεύεται μέσα σε καταστάσεις αμαρτίας. Θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε επαρκή δείκτη του ότι κάποιος δεν έχει ζωοποιηθεί κατά το πνεύμα, αν αισθάνεται ότι, επειδή δε θα περάσει κρίση για τις αμαρτίες του, μπορεί να αμαρτάνει όσο θέλει. Αυτό και μόνο είναι δείγμα ότι δεν είναι άνθρωπος γεννημένος από θείο σπέρμα. Η Βίβλος λέει ότι ο γεννημένος εκ Θεού δεν αμαρτάνει, γιατί σπέρμα Θεού υπάρχει εντός του. Αν και μπορεί να διαπράξει αμαρτία με το σώμα του, η αμαρτία είναι έξω από τις δυνατότητες της αναγεννημένης του ύπαρξης και δεν μπορεί να αποδεχτεί και να ζήσει μόνιμα μαζί της.

Το γεγονός ότι ο αναγεννημένος άνθρωπος είναι ήδη αγιασμένος και κινείται μέσα στη φυσική του ζωή με μια δυναμική να ζήσει - καθώς αυξάνεται σε πνευματική ηλικία - σε ολοένα και περισσότερη καθαρότητα, έχει ένα πολύ σημαντικό σκοπό στα σχέδια του Θεού. Κι αυτός είναι να απλωθεί η κυριαρχία Του στη

⁶⁴ «Και αν το Πνεύμα εκείνου, που ανέστησε τον Ιησού από τους νεκρούς, κατοικεί μέσα σας, αυτός που ανέστησε τον Ιησού από τους νεκρούς, θα ζωοποιήσει και τα θνητά σας σώματα, διαμέσου του Πνεύματός του, που κατοικεί μέσα σας.» (Ρωμαίους 8:11)

φυσική ζωή ημών των ιδίων πρωτίστως, αλλά και μέσω ημών, στο περιβάλλον μας. Όταν νεκρώνουμε δια του Πνεύματος τις πράξεις του σώματος, τότε η ζωή που υπάρχει στο αναγεννημένο μας πνεύμα κυριαρχεί πάνω στην αμαρτία - στο νεκρό «εξαιτίας της αμαρτίας» σώμα μας - και αυτή η κίνηση απλώνει τη βασιλεία του Θεού. Ως κάτι πραγματικό και αληθινό που είναι, ακτινοβολεί στο περιβάλλον μας και ο Θεός δοξάζεται. Π.χ ένας άνθρωπος που αντιδρά με εσωτερική ελευθερία και αγάπη όταν του φέρονται άδικα και εχθρικά, και ο ίδιος απολαμβάνει τη χαρά της δύναμης του Πνεύματος πάνω στο κακό, αλλά και οι γύρω του παίρνουν μια γεύση του πώς είναι η αγάπη του Θεού, και έτσι η βασιλεία του Θεού απλώνεται. Ή πάλι, όταν ένας άνθρωπος είναι γεμάτος ειρήνη και βεβαιότητα μπροστά στο θάνατο, αυτό αποτελεί καταπέλτη απέναντι στην απιστία των ανθρώπων, και ο κόσμος αρχίζει να αμφιβάλλει για παγιωμένες του αντιλήψεις ή να λαχταρά μια τέτοια ασφάλεια. Αυτό φανερώνει την ενυπάρχουσα ζωή στον άνθρωπο προς τα έξω. Το πόσο πολλή σημασία δίνει ο Κύριος σ' αυτό, φαίνεται από το ότι έχει «μισθό» για κείνον που «εργάζεται» για τη βασιλεία Του. Ενώ για τη σωτηρία δεν υπολογίζονται καθόλου τα έργα του, και η σωτηρία σε καμιά περίπτωση δεν είναι μισθός, τα έργα του ως αναγεννημένος έχουν πλούσια μισθαποδοσία.

Άκουσα κάποτε μια πολύ πετυχημένη παρομοίωση γι' αυτό. Ο

αναγεννημένος είναι σαν μια παλιά λάμπα πετρελαίου. Κάποιος την άναψε μετά από καιρό, ωστόσο το τζάμι της είναι βρώμικο και σκονισμένο. Το ζωοποιημένο του πνεύμα είναι η αναμμένη φλόγα που παράγει φως. Το σώμα του είναι το γυαλί που περικλείει τη φλόγα. Όταν το γυαλί αυτό είναι βρώμικο, το φως εμποδίζεται και η λάμπα αποδίδει λιγότερο. Όσο πιο καθαρό είναι το εξωτερικό, τόσο πιο πολύ φως βγαίνει στο χώρο. Όσο πιο πολύ κυριαρχεί ο Θεός στο φθαρτό μας σώμα, όσο πιο «άγιοι γινόμαστε εν πάση διαγωγή», τόσο πιο πολύ ο Κύριος φανερώνεται στο περιβάλλον μας. Αυτό είναι άπλωμα της βασιλείας Του κι ο Θεός δοξάζεται. Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να υποτιμήσουμε το διακαή πόθο του Κυρίου να απλώσει τη βασιλεία Του μέσα στο φθαρτό μας σώμα αλλά και γύρω μας. Σε καμιά περίπτωση δε θα υποβαθμίσουμε τη σημασία της υπακοής στις οδηγίες του Θεού, ακόμη και στα μικρότερα θέματα της ζωής μας, στην καθημερινή μας καθαρότητα και στο ευθύ περπάτημα με το Θεό και Σωτήρα μας. Αλλά επίσης σε καμιά περίπτωση δε θα ανάγουμε αυτή τη διαδικασία σε δική μας προσφορά και συμμετοχή στο έργο της σωτηρίας μας.

Η σωτηρία μάς δόθηκε χωρίς έργα, διατηρείται χωρίς έργα και φτάνει στην απολύτρωση χωρίς έργα, παρόλο που σ' όλη της τη διάρκεια καρπίζει έργα αγαθά!

Η πίστη μας βασίζεται στο ρήμα του Χριστού και μόνο. Το πνεύμα

μας συμμαρτυρεί ότι είμαστε τέκνα Θεού, καθώς η δική Του μαρτυρία μέσα μας (ότι ζωήν αιώνιον έδωκε ημίν...) έχει εξαλείψει από τη συνείδησή μας κάθε ενοχή.

Κάθε έργο, είτε είναι αντίσταση σε αμαρτία, είτε δράση, είτε οποιαδήποτε κίνηση, είναι η ευλογημένη απόρροια της άνωθεν ζωής, « ...διότι Θεός ο ενεργών εν ημίν και το θέλει και το ενεργείν υπέρ της ευδοκίας...». Και τούτο μας κάνει να εγκαταλείπουμε ευγνώμονες τους εαυτούς μας - τα πάντα, τη θέλησή μας, τη διάνοιά μας, ακόμα και την πίστη μας - στον ανεξιχνίαστο ωκεανό της αγάπης και της σοφίας Του, που με ασφάλεια και αλάνθαστα θα ενεργεί μέσα μας το αρεστό σε Αυτόν, μέχρι την ημέρα που θα αντικρίσουμε το πρόσωπό Του!

Κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο θα ήθελα να προσθέσω το αγαπημένο μου εδάφιο⁶⁵ σχετικά με αυτό το θέμα, το οποίο συμπυκνώνει μέσα σε λίγες γραμμές, με απίστευτη ακρίβεια και καθαρότητα την διαδικασία αυτού που αποκαλούμε αγιασμό της ζωής.

«... όλοι εμείς με ακάλυπτον πρόσωπον, αντανακλώντες την λαμπρότητα του Κυρίου, μεταμορφωνόμεθα εις ομοιότητα με

⁶⁵ Σε μετάφραση των 4 καθηγητών Β. Βέλλας, Ε. Αντωνιάδης, Α. Αλιβιζάτος και Γ. Κονιδάκης.

Αυτόν από λαμπρότητα σε λαμπρότητα. Τούτο προέρχεται από τον Κύριον, το Πνεύμα.» 2Κορ. 3:18⁶⁶

⁶⁶ Στο αρχαίο κείμενο: «...ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ Κυρίου πνεύματος» 2Κορ. 3:18

Αντί για επίλογο

Έτσι λοιπόν το θέμα της γνησιότητας της χριστιανικής εμπειρίας είναι ζωτικής σημασίας. Πράγματι, μια σοκολάτα είναι γνήσια όχι τόσο εξαιτίας της εμφάνισής της, όσο εξαιτίας των προδιαγραφών της.

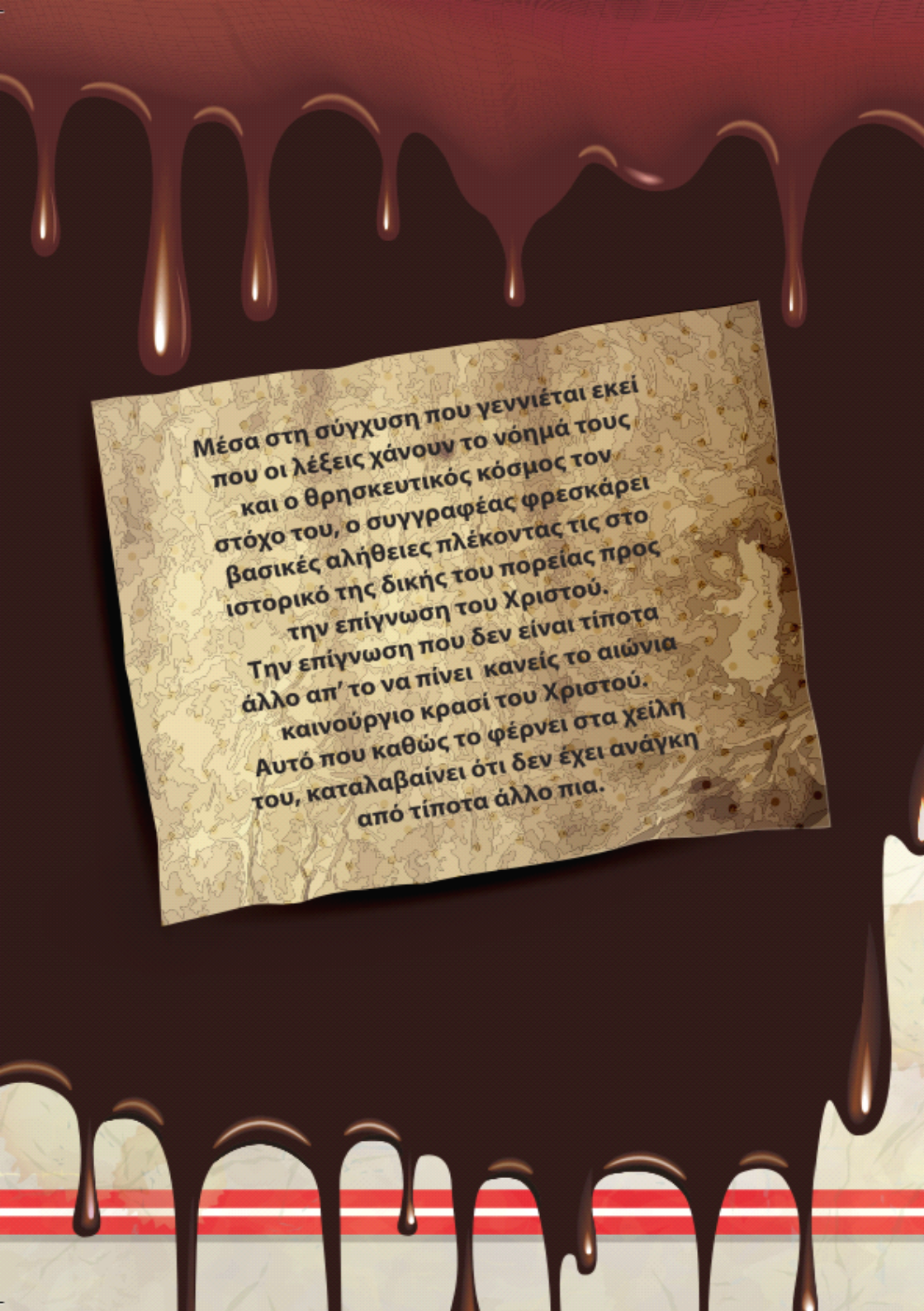
Αναφέρουμε τη λέξη «αναγεννήθηκα», και ίσως δε συνειδητοποιούμε ότι προκειται για ένα ρήμα μέσης φωνής με παθητική διάθεση. Το γεγονός ότι κάποιος γεννήθηκε από επάνω, δηλώνει ότι αυτό έγινε με το θέλημα και την ενέργεια Αυτού που γεννάει και μάλιστα με αιώνιο αντίκτυπο. Σημαίνει επίσης ότι υπάρχει ροή ζωής στο πρόσωπο που γεννήθηκε και αυτή έχει κατεύθυνση από πάνω προς τα κάτω, και όχι από τον εαυτό του τον ίδιο. Δηλώνει επίσης ότι ο αναγεννημένος έχει συνείδηση αυτού που του συνέβη.

Η αναγέννηση συμβαίνει τη στιγμή που ο άνθρωπος, έχοντας απογοητευτεί από όλες τις προσπάθειές του, «παύει από όλα τα

έργα» που αισθάνεται ότι τον δικαιώνουν μπροστά στον Θεό και παραδίδεται χωρίς όρους στην αγαθότητα και ευσπλαχνία του Αγίου Θεού.

Πριν από αυτό ίσως και να ξέρει ότι ψάχνει τον Θεό και ότι τον θέλει. Μπορεί να έχει μια έντονη θρησκευτικότητα. Πιθανώς και να μαθαίνει ένα σωρό πράγματα για Αυτόν, αλλά ο Λόγος - το ρήμα - που ζωντανεύει, δεν έχει έρθει ακόμα στη ζωή του και ο ίδιος ζει μέσα σε μια αβεβαιότητα που προσπαθεί να καλύψει με το θρησκευτικό αγώνα. Χρειάζεται να παραιτηθεί από την όποια ζωή νομίζει ότι έχει και να καταφύγει στον ίδιο τον Κύριο για να λάβει την αληθινή. Αυτό είναι και το κριτήριο γνησιότητας της χριστιανικής εμπειρίας.

Δεν υπάρχει πραγματικά, τίποτα πιο σημαντικό και λυτρωτικό, καθώς αναγεννηθήκαμε, από την είσοδο στην κατάπαυση του Θεού! Και λέγοντάς το αυτό δε μιλάω για μια δεύτερη εμπειρία, αλλά για τη συνειδητοποίηση ότι η ίδια η αναγέννησή μας ταυτίζεται με την κατάπαυση από τα έργα μας, τη συμφιλίωση με τον Θεό και την απαλοιφή κάθε ενοχής απέναντι Του. Ο ίδιος ο Θεός είναι αυτός που μας καλεί να μπούμε σε αυτήν και να δοκιμάσουμε από το αιώνια νέο κρασί Του. Αυτό, που καθώς το φέρνει κανείς στα χείλη του, καταλαβαίνει ότι δεν έχει ανάγκη από τίποτα άλλο πια.

Μέσα στη σύγχυση που γεννιέται εκεί
που οι λέξεις χάνουν το νόημά τους
και ο θρησκευτικός κόσμος τον
στόχο του, ο συγγραφέας φρεσκάρει
βασικές αλήθειες πλέκοντας τις στο
ιστορικό της δικής του πορείας προς
την επίγνωση του Χριστού.
Την επίγνωση που δεν είναι τίποτα
άλλο απ' το να πίνει κανείς το αιώνια
καινούργιο κρασί του Χριστού.
Αυτό που καθώς το φέρνει στα χείλη
του, καταλαβαίνει ότι δεν έχει ανάγκη
από τίποτα άλλο πια.